

ПРАВИЛНИК за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта

Приет с ПМС № 131 от 19.06.2003 г., обн., ДВ, бр. 58 от 27.06.2003 г., в сила от 27.06.2003 г., изм. и доп., бр. 82 от 21.09.2004 г., изм., бр. 84 от 27.09.2004 г., в сила от 1.10.2004 г.; Решение № 2368 от 16.03.2005 г. на ВАС на РБ - бр. 26 от 25.03.2005 г., в сила от 25.03.2005 г.; изм. и доп., бр. 95 от 29.11.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 42 от 23.05.2006 г., в сила от 23.05.2006 г., бр. 60 от 4.07.2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 98 от 14.12.2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 26 от 30.03.2012 г., бр. 87 от 4.10.2013 г., бр. 62 от 9.08.2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 84 от 20.10.2017 г., бр. 3 от 8.01.2019 г., в сила от 8.01.2019 г., изм., бр. 70 от 7.08.2020 г., бр. 52 от 22.06.2021 г., в сила от 1.06.2021 г., изм. и доп., бр. 6 от 20.01.2023 г., в сила от 20.01.2023 г., бр. 26 от 26.03.2024 г., в сила от 26.03.2024 г., изм., бр. 66 от 21.07.2026 г., в сила от 21.07.2026 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., доп., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) С правилника се уреждат статутът и функциите на органите по заетостта, условията и редът за изготвяне и приемане на Национален план за действие по заетостта, финансирането на активната политика по насърчаване на заетостта, за работа с икономически неактивни лица и за проучване и анализиране на трудовите ресурси, правата и задълженията на лицата, които търсят работа, и на работодателите, процедурата по информиране при масови уволнения, условията и редът за предоставяне на посреднически услуги, условията и редът за планиране, разработване и утвърждаване на програмите за заетост и обучение, условията и редът за включване в програми и за ползване на преференции по мерки за заетост и обучение, обучението на възрастни и професионално ориентиране, условията и редът за организиране и финансиране на валидирането на професионални знания, умения и компетентности, условията и редът за предоставяне на средства по реда на Закона за насърчаване на заетостта под формата на схеми за минимална и държавна помощ.

Чл. 2. (Доп. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Сътрудничеството между органите по заетостта и представителите на организациите по чл. 3 от Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) се осъществява на всички равнища при разработване и изпълнение на действията по активната политика на пазара на труда, работата с икономически неактивни лица и за проучване и анализиране на трудовите ресурси.

Глава втора ОРГАНИ ПО ЗАЕТОСТТА

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Органи, които създават условия и провеждат политиката по насърчаване на заетостта и обучението на възрастни и професионално ориентиране, са: Министерският съвет, министрите, Националният съвет за насърчаване на заетостта и изпълнителният директор на Агенцията по заетостта към министъра на труда и социалната политика.

Чл. 4. Министерският съвет определя държавната политика по насърчаване на заетостта в съответствие с приоритетите на правителството и препоръките на Европейския съюз и международните организации.

Чл. 5. Органи, които осъществяват държавната политика по насърчаване на заетостта по региони, са:

1. (доп. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) областният управител и кметът на общината/района;
2. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) постоянните и временните комисии по заетостта към областните съвети за развитие;
3. (отм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.);
4. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) областните дирекции "Бюро по труда" и дирекциите "Бюро по труда", наричани по-нататък "териториални поделения на Агенцията по заетостта";
5. съветите за сътрудничество.

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) Комисията по заетостта към областния съвет за развитие е постояннодействащ орган, който подпомага областния управител при определяне, организиране и контролиране провеждането на държавната политика по насърчаване на заетостта и обучението на възрастни на регионално равнище.

(2) Комисията по ал. 1:

1. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 70 от 2020 г.) определя приоритетите на регионалната политика по насърчаване на заетостта и отговаря за разработването на регионални програми за заетост и/или обучение на възрастни в съответствие с приоритетите на документите за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие съгласно Закона за регионалното развитие, както и с приоритетите на националните стратегически документи и Националния план за действие по заетостта;
2. (доп. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., изм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) одобрява проекта на регионална програма за заетост и обучение на областта и го изпраща на министъра на труда и социалната политика за утвърждаване и финансиране;
3. осигурява условия за провеждане на регионалната политика по насърчаване на заетостта;
4. извършва наблюдение и контрол на изразходваните средства за активна политика;
5. (нова – ДВ, бр. 84 от 2017 г.) набира, обработва и предоставя на Агенцията по заетостта информация за потребностите на работодателите от работна сила в областта.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.).

(4) Временна комисия по заетостта се създава за разрешаване на определени задачи, свързани с приоритетите на регионалната политика по насърчаване на заетостта.

Чл. 7. Комисията по заетостта ежегодно определя приоритети и приема план за дейността си след определянето на приоритетите на държавната политика по насърчаване на заетостта и приемането на Националния план за действие по заетостта.

Чл. 7а. (Нов – ДВ, бр. 84 от 2017 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта ежегодно организира провеждането на проучване за потребностите на работодателите от работна сила и до края на май изпраща писмо до председателите на комисиите по заетостта към областните съвети за развитие и териториалните поделения на Агенцията по заетостта с указания за сроковете и реда за набиране и обработване на информация за потребностите на работодателите от работна сила в областта.

(2) Областният управител по предложение на Комисията по заетостта издава заповед за сформирване на работна група, в която се включват представители на институциите по чл. 9, ал. 5, т. 1, 2, 4 и 5 ЗНЗ.

(3) Работната група организира, координира и провежда набирането на информация от работодатели от областта и внася информацията за обсъждане в Комисията по заетостта.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) Информацията включва и предложение за организиране на обучения в съответствие с потребностите на работодателите от работна

сила и се изпраща от председателя на Комисията по заетостта в централното управление на Агенцията по заетостта в срока, определен в писмото по ал. 1.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Агенцията по заетостта обобщава информацията, получена от комисиите по заетостта, за потребностите на работодателите от работна сила, изготвя аналитичен доклад за резултатите от проучването на национално ниво и го изпраща на министъра на труда и социалната политика в двуседмичен срок от получаване на информацията от комисиите.

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Съветът за сътрудничество е към териториалното поделение на Агенцията по заетостта и:

1. извършва контрол и наблюдение на програмите, проектите и мерките за обучение и заетост, както и на обучението на възрастни;

2. следи за спазване на процедурата за подбор на работодатели при ползване на насърчителните мерки за заетост и обучение;

3. (отм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.).

(2) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) При констатиране на нарушения по ал. 1, т. 1 Съветът за сътрудничество уведомява изпълнителния директор на Агенцията по заетостта и директора на териториалната дирекция на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда", а при наличие на достатъчно данни за извършено престъпление от общ характер - и органите на досъдебното производство.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) В Съвета за сътрудничество се включва представител на общината/района.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Когато териториалното поделение на Агенцията по заетостта обслужва няколко общини/района, се определя представител на една от тях за участие в Съвета за сътрудничество на ротационен принцип. Представителите на останалите общини/райони могат да участват в заседанието на Съвета за сътрудничество със съвещателен глас.

(5) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Когато на територията на териториалното поделение на Агенцията по заетостта съществуват повече от три представителни организации на работниците и служителите или на работодателите на национално равнище, те определят своите представители за участие в Съвета за сътрудничество на ротационен принцип.

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Съветът за сътрудничество приема правилник за устройството и дейността си в едномесечен срок от учредяването си, който при необходимост се изменя и допълва.

Глава трета

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ЗАЕТОСТТА

Чл. 9. (1) Министърът на труда и социалната политика след консултации и в сътрудничество с представителните организации на работодателите и на работниците и служителите определя реда и механизма за разработването на Национален план за действие по заетостта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., доп., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) С Националния план за действие по заетостта се определят действията за реализация на държавната политика за насърчаване на заетостта, защита на пазара на труда, професионално ориентиране, валидиране на професионални знания, умения и компетентности, обучение на възрастни, средствата по чл. 30а, ал. 1 ЗНЗ и техният размер.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Органите по заетостта и социалните партньори представят ежегодно на министъра на труда и социалната политика проекти по чл.

31 ЗНЗ, свързани с приоритетите на политиката по насърчаване на заетостта, за включване в Националния план за действие по заетостта.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Министърът на труда и социалната политика изготвя проект на Национален план за действие по заетостта, който включва и представени по реда на ал. 3 проекти и размера на средствата за регионална програма за заетост и обучение на всяка област.

(5) Националният съвет за насърчаване на заетостта и Националният съвет за тристранно сътрудничество последователно обсъждат проекта по ал. 4 и дават становище по него.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Министърът на труда и социалната политика внася проекта по ал. 4 за приемане от Министерския съвет до два месеца от обнародването в "Държавен вестник" на постановлението на Министерския съвет за изпълнението на държавния бюджет за съответната година.

(7) Финансирането на Националния план за действие по заетостта се осигурява за всяка календарна година в рамките на определените със Закона за държавния бюджет за съответната година средства за реализиране на активната политика.

(8) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) В случаите, когато в Националния план за действие по заетостта се съдържат средства, предоставяни под формата на схеми за държавна или минимална помощ, се посочват годишният бюджет и общият прогнозен бюджет на всяка схема.

Глава четвърта

ФИНАНСИРАНЕ НА АКТИВНАТА ПОЛИТИКА ПО НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА

Чл. 10. (1) Министърът на труда и социалната политика ежегодно определя приоритетите, програмите и мерките, които се финансират от държавния бюджет и се включват в Националния план за действие по заетостта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) В съответствие с процедурата за разработване проекта на бюджет на Република България за съответната година министърът на труда и социалната политика ежегодно уведомява министерствата, Агенцията по заетостта и комисиите по заетостта към областните съвети за развитие за възможността да предлагат мерки и програми за финансиране.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) Предложенията по ал. 2, направени от комисиите по заетостта към областните съвети за развитие, следва да са гарантирани финансово в частта, която не е предвидена в бюджета на Министерството на труда и социалната политика.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., доп., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта ежегодно изготвя и представя на министъра на труда и социалната политика проект на бюджет, който включва средствата за издръжка на Агенцията и за финансиране на мерки и програми за заетост и обучение на възрастни и валидиране на професионални знания, умения и компетентности на безработни лица, насочени от Агенцията по заетостта.

Чл. 12. (1) Министърът на труда и социалната политика определя разпределението на средствата за реализиране на активната политика в зависимост от приоритетите, определени в Националния план за действие по заетостта, в рамките на определените със Закона за държавния бюджет средства за годината.

(2) При разпределянето на средствата за съответната година се гарантират разходите по сключени договори по чл. 30б ЗНЗ от предходни периоди.

(3) Министърът на труда и социалната политика съгласува действията по активната политика с Националния съвет за насърчаване на заетостта.

Чл. 12а. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) (1) За покриване на извършените от Агенцията по заетостта разходи, посочени в чл. 16, т. 15 ЗНЗ, могат да се използват средства от резерва за програми и мерки за заетост и обучение, предвиден в Националния план за действие по заетостта за съответната година.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Средствата по ал. 1 могат да се използват само за покриване на преки допустими разходи по смисъла на Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление, когато тези разходи са верифицирани от Управляващия орган и не са сертифицирани от Сертифициращия орган или от Европейската комисия или за тях е наложена финансова корекция от страна на компетентен орган.

(3) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта внася до министъра на труда и социалната политика мотивиран доклад с предложение за отпускане на средства за покриване на разходите по ал. 2.

(4) Докладът по ал. 3 съдържа отчет на разходите, които следва да бъдат възстановени, като се посочват:

1. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2013 г.) заповедта/заповедите и/или договорът/договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, по които са извършени;

2. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2013 г.) размерът на разходите, подлежащи на възстановяване, описание на методите за изчисляването им, аргументация за тяхната допустимост съобразно изискванията на чл. 16, т. 15 ЗНЗ, както и описание на причините, наложили възстановяването на изразходваните средства;

3. актът/документът, с който Управляващият орган е уведомен, че съответните разходи не са сертифицирани или на базата на който е наложена финансовата корекция.

(5) Министърът на труда и социалната политика издава заповед за отпускане на средствата по ал. 3 след съгласуване с Националния съвет за насърчаване на заетостта.

Глава пета

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦАТА, КОИТО ТЪРСЯТ РАБОТА, И НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ

Раздел I

Общи положения

Чл. 13. (1) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Услугите по чл. 17, ал. 1 и 2 ЗНЗ се предоставят на търсещите работа лица и на работодателите от съответните служители на териториалното поделение на Агенцията по заетостта.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., изм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Териториалното поделение на Агенцията по заетостта поддържа и обявява актуален списък на свободните работни места.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Информацията по ал. 2 се публикува на интернет страницата на Агенцията по заетостта и съдържа:

1. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) териториално поделение на Агенцията по заетостта;

2. номер, дата и срок на валидност на заявката;

3. наименование на длъжността;

4. (доп. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) местоположение (община/район);

5. вид на трудовия договор;

6. работно време;
 7. трудово възнаграждение;
 8. брой на свободните работни места;
 9. изисквания към търсещото работа лице (образование, професионален опит, допълнителни умения и др.);
 10. (нова – ДВ, бр. 84 от 2017 г.) наименование и адрес на работодателя (органа по назначаване) в случаите, при които работодателят извършва подбора на кандидатите за работа или тяхното назначаване се извършва чрез провеждане на конкурс по Закона за държавния служител;
 11. (нова – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) наименование и данни за контакт, ако работодателят е заявил публикуването им.
- (4) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) Търсещите работа лица могат да получат допълнителна информация по ал. 2 от трудовите посредници.
- (5) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) При отказ да се предоставят услуги по чл. 17, ал. 1, т. 6, 7 и 8 и ал. 2, т. 4 - 7 ЗНЗ, както и при частичното им предоставяне директорът на териториалното поделение на Агенцията по заетостта се произнася с писмено решение в 7-дневен срок.
- (6) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Решенията по ал. 5 се издават, обжалват и изпълняват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.
- (7) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Решенията на директора на териториално поделение на Агенцията по заетостта се издават по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.

Раздел II

Регистрация, права и задължения на лицата, които търсят работа

(Загл. изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.)

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., доп., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., изм., бр. 84 от 2017 г., бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Търсещите работа лица се регистрират лично в териториално поделение на Агенцията по заетостта по електронен път по реда на Закона за електронното управление, на място, чрез лицензиран пощенски оператор или по друг подходящ начин, оповестен на интернет страницата на Агенцията по заетостта. При подаване на заявлението по електронен път лицата се идентифицират по реда на Закона за електронното управление. Регистрацията се извършва въз основа на заявление-декларация по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта, и след представяне на:

1. документ за самоличност, национален документ за задгранично пътуване и разрешение за пребиваване, регистрационна карта на чужденец за лицата, ползващи се от временна закрила или ползващи правата по чл. 29, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците;
2. документи за придобито образование и/или квалификация за лицата, за които не може да се получи информация по служебен път;
3. решение на Териториалната експертна лекарска комисия/Националната експертна лекарска комисия – за лицата с трайно намалена работоспособност, за които не може да се получи информация по служебен път;
4. писмена декларация за удостоверяване на други обстоятелства и/или други документи в случаите, когато са необходими и данните не могат да бъдат получени по служебен път.

(2) (Нова – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Заявлението-декларация по ал. 1 съдържа уведомление за служебна промяна на регистрацията по чл. 20, ал. 10 от ЗНЗ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., предишна ал. 2, изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Търсещите работа лица имат право на регистрацията в териториално поделение на Агенцията по заетостта по постоянния или по настоящия им адрес. Заявление-декларация по ал. 1 може да се подаде на място във всяко териториално поделение на Агенцията по заетостта. Чужденците, ползващи се от временна закрила, могат да се регистрират на адреса, на който са се установили или пребивават, удостоверен с документите по чл. 18, ал. 5 от ЗНЗ.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 84 от 2017 г., предишна ал. 3, изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.)

Регистрираните търсещи работа лица са длъжни в срок 7 работни дни от настъпилата промяна в което и да е от декларираните обстоятелства да уведомят териториално поделение на Агенцията по заетостта независимо от адреса на регистрацията им.

(5) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2017 г., изм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., предишна ал. 4, изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Търсещите работа лица, регистрирани като безработни, уведомяват териториално поделение на Агенцията по заетостта в срок до 7 работни дни от получаването на документ за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България, професионална пенсия за ранно пенсиониране по чл. 168 от Кодекса за социално осигуряване, пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване или пенсия за старост в друга държава.

(6) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., предишна ал. 4, доп., бр. 84 от 2017 г., изм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., предишна ал. 5, изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.)

Уведомяването по ал. 4 и 5 се извършва писмено чрез заявление-декларация по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта. Заявлението-декларация може да се изпраща в териториалното поделение на Агенцията по заетостта по регистрацията на лицето чрез лицензиран пощенски оператор, по електронен път по реда на Закона за електронното управление или по друг подходящ начин, оповестен на интернет страницата на Агенцията по заетостта, или да се подава лично. При включване в програми, мерки и проекти за заетост лицата, насочени от териториалните поделения на Агенцията по заетостта, не подават заявление-декларация.

(7) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2005 г., предишна ал. 5, бр. 84 от 2017 г., предишна ал. 6, изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Не се извършва регистрация в териториално поделение на Агенцията по заетостта, когато търсещото работа лице:

1. (отм. – ДВ, бр. 84 от 2017 г.);

2. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 84 от 2017 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) е с прекратена предходна регистрацията на основание чл. 20, ал. 4, т. 1, 2, 4, 5, 7 и 8 ЗНЗ през последните 3 месеца;

3. (изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., отм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.);

4. (нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., отм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.).

(8) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., отм., бр. 84 от 2017 г., предишна ал. 7, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.)

(9) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., изм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., предишна ал. 6, бр. 84 от 2017 г., изм., бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., предишна ал. 8, изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Търсещите работа лица могат да представят допълнително документите по ал. 1, т. 2 – 4 при посещение на териториално

поделение на Агенцията по заетостта за изготвяне на план за действие или за среща с трудов посредник.

Чл. 15. (1) Регистрацията се извършва в регистър по поредни номера, като информацията за лицата се въвежда в автоматизираната информационна система и се означава групата съгласно чл. 18, ал. 2 и 3 ЗНЗ.

(2) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2013 г., изм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Регистърът на търсещите работа лица се поддържа в електронен вид и формира Национална база данни на пазара на труда (НБДПТ). Обработването на информация и лични данни в НБДПТ се извършва по реда на Закона за защита на личните данни.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., предишна ал. 2, бр. 87 от 2013 г.) За всяко регистрирано лице се издава регистрационна карта.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 87 от 2013 г.) Лицата, за които при регистрацията им има подходящо свободно работно място, се насочват от трудовия посредник към работодателя, заявил мястото.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., предишна ал. 4, бр. 87 от 2013 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) На безработните лица се изготвя план за действие в срок до един месец от регистрацията им, ако не са започнали работа.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., предишна ал. 5, изм., бр. 87 от 2013 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 84 от 2017 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Планът за действие включва препоръките на трудовия посредник, действията и сроковете за изпълнение на съответните препоръки. До 18-ия месец от регистрацията с продължително безработното лице се сключва споразумение за интеграция в заетост.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 26 от 2012 г., предишна ал. 6, изм., бр. 87 от 2013 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 84 от 2017 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) В регистрационната карта на безработното лице се вписват действията от плана за действие и сроковете за тяхното изпълнение. Регистрационната карта съдържа информация за правата и задълженията на търсещите работа лица, както и уведомяване за служебната промяна на регистрацията по чл. 20, ал. 10 от ЗНЗ.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 87 от 2013 г.) На регистрираните лица се издава служебна бележка за удостоверяване на регистрацията по тяхно искане.

(9) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2013 г., изм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., доп., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Обменът на информация за регистрираните в териториалното поделение на Агенцията по заетостта лица с Министерството на образованието и науката, Националната експертна лекарска комисия, Националната агенция за приходите, Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда", Националния осигурителен институт, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията за хората с увреждания, Националната агенция за професионално образование и обучение, Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" към Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Българската агенция за инвестиции се извършва по служебен път.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Регистрацията се прекратява и се възстановява с решение на директора на териториалното поделение на Агенцията по заетостта.

(2) (Нова - ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) Регистрацията на търсещите работа лица се прекратява при условията на чл. 20, ал. 3 и 4 от ЗНЗ от датата на настъпване на съответното обстоятелство.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., предишна ал. 2, изм., бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) Регистрацията на безработните лица се възстановява при представяне на доказателства за наличие на уважителни причини по чл. 20, ал. 6 от ЗНЗ в срок 7 работни дни от отпадането на уважителната причина.

- (4) (Отм. с Решение № 2368 на ВАС на РБ - ДВ, бр. 26 от 2005 г.; предишна ал. 3, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.).
- (5) (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., предишна ал. 4, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.).
- (6) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., предишна ал. 5, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) Регистрацията на лицата в случаите на чл. 20, ал. 7 ЗНЗ се възстановява при деклариране на обстоятелството от лицата.
- (7) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 95 от 2005 г., отм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., предишна ал. 6, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.).
- (8) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2005 г., доп., бр. 42 от 2006 г., изм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., предишна ал. 5, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., предишна ал. 7, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., изм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Регистрацията се възстановява след представяне на документ за самоличност, национален документ за задгранично пътуване и разрешение за пребиваване, регистрационна карта на чужденец, ползващ се от временна закрила или ползващ права по чл. 29, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците, и лично подаване на заявление-декларация до директора на териториалното поделение на Агенцията по заетостта по електронен път по реда на Закона за електронното управление, на място, чрез лицензиран пощенски оператор или по друг подходящ начин, оповестен на интернет страницата на Агенцията по заетостта. Заявление-декларация може да се подаде на място във всяко териториално поделение на Агенцията по заетостта. При подаване на заявлението по електронен път лицата се идентифицират по реда на Закона за електронното управление.

Раздел III

Права и задължения на работодателите

- Чл. 17. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., доп., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Работодателите могат да подават заявки за потребностите от работна сила с описание на характера на работата и посочени образователни и квалификационни изисквания към кандидата и начина за извършване на подбор; заявки за обучение и/или подпомагане териториалната мобилност на наетия персонал. Заявките се приемат устно или писмено в териториалното поделение на Агенцията по заетостта, както и по електронен път по реда на Закона за електронното управление и се въвеждат в автоматизираната информационна система. Образците на заявките се утвърждават от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Когато в заявките по ал. 1 работодателят поставя условия, противоречащи на закона или съдържащи изисквания към кандидатите, несъответстващи на характера на работата, директорът на териториалното поделение на Агенцията по заетостта отказва да извършва посреднически услуги за наемане на работна сила с писмено решение.
- (3) Отказите по ал. 2 подлежат на обжалване по реда на чл. 13.
- (4) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Работодателят е длъжен в срок 7 работни дни да информира устно или писмено териториалното поделение на Агенцията по заетостта за:
1. заетите и закритите работни места, обявени като свободни;
 2. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) приетите на работа лица, насочени от териториалното поделение на Агенцията по заетостта;
 3. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) безработните лица, насочени от териториалното поделение на Агенцията по заетостта и отказали да приемат предлаганата подходяща работа;

4. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) лицата, насочени от териториалното поделение на Агенцията по заетостта, с които е сключил трудови договори, които в законоустановения срок не са се явили и не са започнали работа;

5. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) отказа си да наеме на работа лица, насочени от териториалното поделение на Агенцията по заетостта.

(5) Свободните работни места, останали незаети в срок 3 месеца от обявяването им, отпадат от регистъра. Когато работодателят желае заявеното работно място да се поддържа в регистъра след този период, той може да го обяви като трайно незаето работно място.

(6) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., доп., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Работодателите по чл. 22а ЗНЗ обявяват в териториалното поделение на Агенцията по заетостта свободните работни места при откриване на процедура за заемането им, но не по-късно от 14 дни преди изтичането на срока за кандидатстване.

Глава шеста

ПРОЦЕДУРА ПО ИНФОРМИРАНЕ ПРИ МАСОВИ УВОЛНЕНИЯ

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) За удостоверяване на планирано масово уволнение работодателят представя в териториалното поделение на Агенцията по заетостта уведомление по чл. 24 ЗНЗ и решение на орган на управление или на друг компетентен орган, и актуално удостоверение за търговска регистрация или посочва единния си идентификационен код.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Работодателят може да представи в териториалното поделение на Агенцията по заетостта заявка за потребността от обучение на персонала, който запазва заетостта си в предприятието.

Чл. 19. (1) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Екипите по чл. 25, ал. 1 ЗНЗ се създават по инициатива на работодателя, представителите на организациите на работниците и служителите в предприятието или директора на териториалното поделение на Агенцията по заетостта и действат през периода от подаване на уведомлението до приключване на масовото уволнение.

(2) Екипите по ал. 1:

1. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) проучват потребностите на работниците и служителите от посредничество за заетост и обучение и съдействат на съответното териториално поделение на Агенцията по заетостта при предоставяне на услуги по заетостта;

2. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) съвместно със съответното териториално поделение на Агенцията по заетостта определят видовете услуги и осигуряват условия за предоставянето им в предприятието;

3. определят графици и срокове за ползване от работниците и служителите на посредническите услуги на Агенцията по заетостта;

4. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) предлагат проекти за обучение, обвързани с възможности за заетост;

5. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., доп., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) оказват съдействие на работниците и служителите за включването им в подходящи курсове за обучение или в процедури за валидиране на професионални знания, умения и компетентности с цел запазване на заетостта или устройването им на друга работа;

6. насочват работниците и служителите към свободни работни места, консултират ги за възможностите за започване на самостоятелна стопанска дейност и включване в други алтернативни форми на заетост.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Програмите за заетост се разработват по реда на чл. 24 по предложение на работодателя, представителите на организациите на работниците и служителите и Агенцията по заетостта въз основа на проучени пазарни ниши, обособяване на отделни части на предприятието, реализация на браншови програми и други.

Глава седма

ПОСРЕДНИЧЕСКИ УСЛУГИ

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 84 от 2017 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Посредническите услуги по заетостта по чл. 26 от ЗНЗ се организират и предоставят от териториалните поделения на Агенцията по заетостта независимо от адреса на регистрация на търсещите работа лица.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., отм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.).

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Посредническите услуги по заетостта по чл. 26 ЗНЗ се организират и предоставят от териториалните поделения на Агенцията по заетостта без ограничение по отношение на адреса на работодателите и на институциите, осъществяващи обучение на възрастни и валидиране на професионални знания, умения и компетентности на безработните лица.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Посредническите услуги за търсещите работа лица, регистрирани в териториално поделение на Агенцията по заетостта, включват:

1. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) информирание и/или консултиране относно:

а) правата и задълженията им съгласно ЗНЗ;

б) свободните работни места и изискванията за тяхното заемане;

в) (изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) възможностите за участие в програми и мерки за заетост и обучение;

г) (изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) възможностите за обучение на възрастни;

д) възможностите за смяна на професията и за работа извън границите на населеното място по местоживееене;

е) (доп. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) условията и реда за работа в други страни по междуправителствени спогодби и чрез мрежата за европейски услуги по заетостта (EURES);

2. психологическо подпомагане;

3. (доп. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) мотивиране за активно поведение на пазара на труда и насочване към подходящи програми и мерки за заетост и обучение;

4. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) насочване към обучение на възрастни;

5. насочване и подпомагане за започване на работа, включително в друго населено място в страната или в други държави;

6. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.);

7. (нова – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) насочване към процедура за валидиране на професионални знания, умения и компетентности.

Чл. 21а. (Нов - ДВ, бр. 87 от 2013 г.) (1) (Отм. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.).

(2) (Изм. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Информация за посредническите услуги по заетостта се предоставя и на лица, които не са регистрирани като търсещи работа по реда на ЗНЗ.

Чл. 22. Посредническите услуги за работодателите включват:

1. предоставяне на информация за регистрираните търсещи работа лица по определени професии, специалности, професионален опит, допълнителни умения и готовност за започване на работа;
2. предоставяне на информация за програми и мерки за запазване и за насърчаване на заетостта, както и за обучение на наетия персонал;
3. предоставяне на информация за правата и задълженията им при масово уволнение на работници и служители;
4. посредничество за наемане на работа чрез:
 - а) предоставяне на информация за реда и начините за обявяване на свободните работни места;
 - б) приемане на заявки за свободни работни места;
 - в) обработка и разпространяване на информацията за обявените свободни работни места;
 - г) подбор на подходящи кандидати, отговарящи на изискванията на работодателя;
 - д) насочване на подходящи кандидати към съответното работно място;
 - е) изискване на обратна информация за резултата от насочването;
5. (доп. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) насочване към подходящи програми и мерки за заетост и обучение;
6. (нова - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм., бр. 52 от 2021 г., в сила от 1.06.2021 г.) предоставяне на информация относно предоставяне на достъп до пазара на труда на чужденци.

Чл. 22а. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) (1) Посредниците по чл. 28, ал. 9, т. 1 ЗНЗ са длъжни, когато разполагат с електронен регистър за наличните работни места, достъпен в интернет пространството, да предоставят права за връзка с него чрез интернет страницата на Агенцията по заетостта.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Посредниците по чл. 28, ал. 9, т. 2 ЗНЗ са длъжни да регистрират в електронната информационно-комуникационна система на интернет страницата на Агенцията по заетостта следната информация за обявените при тях свободни работни места:

1. офиси, в които ще се обслужват лицата, търсещи работа;
2. място на работа (в страната, за други държави или за моряци);
3. условия и изисквания за заемане на работното място, включително длъжност/професия/специалност; брой свободни работни места; срок на валидност на заявката; адрес на работното място (държава, област, община, населено място);
4. процедура за подбор на търсещите работа лица.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Посредниците по чл. 28, ал. 9, т. 2 ЗНЗ са задължени да актуализират в срок до 3 работни дни в рамките на срока на валидност на заявката информацията по ал. 2 по отношение на работните места, които вече са заети или е отпаднала необходимостта от намиране на кандидат.

Глава осма

ПРОГРАМИ ЗА ЗАЕТОСТ И ОБУЧЕНИЕ

Чл. 23. (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) (1) Проекти на национални програми за заетост и/или обучение се разработват от министъра на труда и социалната политика и от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта или съвместно с представители на други заинтересувани организации и социалните партньори и се предлагат за финансиране и включване в Националния план за действие по заетостта.

(2) Програмите по ал. 1 се утвърждават от министъра на труда и социалната политика след обсъждане от Националния съвет за насърчаване на заетостта.

Чл. 24. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 42 от 2006 г., изм., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 26 от 2012 г., изм. и доп., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., изм., бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) (1) Проектите на браншови програми се разработват по образец, утвърден от министъра на труда и социалната политика, и се внасят в Министерството на труда и социалната политика след писмена покана от министъра на труда и социалната политика до органите по чл. 31, ал. 3, т. 2 от ЗНЗ.

(2) Проектите на програми на институциите и организациите по чл. 31, ал. 1 от ЗНЗ се разработват по образец, утвърден от министъра на труда и социалната политика, и се внасят в Министерството на труда и социалната политика след писмена покана от министъра на труда и социалната политика.

(3) Поканата по ал. 1 и 2 съдържа:

1. срок за подаване на проектите на програми, който не може да бъде по-кратък от 14 дни от изпращането на поканата;
2. максимален размер на средствата от държавния бюджет за финансиране на една програма;
3. приоритетите и основните целеви групи на активната политика по заетостта за годината, през която ще се реализират програмите;
4. видовете обучения, които ще се финансират със средства от държавния бюджет;
5. минимални изисквания за осигуряване на заетост на безработни лица, участващи в програмата;
6. други изисквания и указания за разработване на проектите на програми.

(4) Проектите на програми се подават на хартиен и електронен носител.

(5) Министърът на труда и социалната политика определя със заповед поименния състав на комисията за оценка и подбор на проекти на програми по ал. 1 и 2 в съответствие с решението на Националния съвет за насърчаване на заетостта по чл. 31, ал. 2 от ЗНЗ.

(6) Членове на комисията могат да бъдат лица, които декларират, че:

1. нямат материален интерес от оценяването на проектите на програми;
2. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) не са "свързани лица" по смисъла на Закона за противодействие на корупцията с участник в процедурата;
3. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) нямат частен интерес по смисъла на Закона за противодействие на корупцията при оценяване на проектите на програми.

(7) Членовете на комисията представят декларация по ал. 6 след получаване на списъка с участниците в процедурата и при промяна на декларираните данни.

(8) Членовете на комисията са длъжни да пазят в тайна обстоятелствата, които са узнали във връзка с работата си в комисията.

(9) Комисията допуска до оценка проектите на програми, които:

1. са внесени в срок;
2. не превишават максималния размер за финансиране, определен с поканата по ал. 3;
3. са разработени в съответствие с образца, утвърден от министъра на труда и социалната политика;
4. съдържат всички документи и отговарят на изискванията, посочени в поканата по ал. 3.

(10) Комисията разглежда и оценява допуснатите проекти на програми по следните критерии:

1. относителен дял на безработните лица от общини със средномесечно равнище на безработица през първите девет месеца на текущата година, по-високо от средномесечното за страната, включени в заетост и/или обучение по програмата, от общия брой на безработните лица, включени в програмата;
2. относителен дял на безработните лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда, включени в заетост и/или обучение по програмата, от общия брой на безработните лица, включени в програмата;
3. относителен дял на безработните лица, включени в обучение по професии и специалности, търсени на пазара на труда, от общия брой на безработните лица, включени в обучение по програмата;

4. относителен дял на безработните лица, включени в обучение за придобиване на степен на професионална квалификация, от общия брой на лицата, включени в професионално обучение по програмата;
 5. връзка на предвиденото обучение по ключова компетентност със съответното обучение за придобиване на професионална квалификация по програмата;
 6. относителен дял на безработните лица, на които ще бъде осигурена заетост за период над задължителния минимален период на заетостта, посочен в поканата по ал. 3, от общия брой безработни лица, включени в заетост по програмата;
 7. относителен дял на лицата, които ще бъдат включени в заетост над минималното изискване, посочено в поканата по ал. 3, от общия брой лица, включени в обучение по програмата.
- (11) Оценката се извършва по методика, утвърдена от министъра на труда и социалната политика, след съгласуване с Националния съвет за насърчаване на заетостта.
- (12) Комисията класира проектите на програми въз основа на резултатите от оценяването, определя програмите, одобрени за финансиране, както и размера на средствата и параметрите за реализиране на съответната програма.
- (13) Комисията изготвя протокол за резултатите от работата си, който се представя за утвърждаване от министъра на труда и социалната политика. Протоколът включва:
1. списък на проектите на програми, които не са допуснати до оценка, и мотивите за това;
 2. списък на проектите на програми, които се предлага да не се финансират, и мотивите за това;
 3. списък на проектите на програми, които се предлагат за финансиране, включително размера на средствата и параметрите за реализиране на съответната програма;
 4. особени мнения и мотиви на членовете на комисията.
- (14) Одобрените проекти на програми се предлагат за финансиране и включване в Националния план за действие по заетостта и в плана за действие на Агенцията по заетостта.

Чл. 25. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., изм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Регионалната програма за заетост и обучение на областта се разработва по образец, утвърден от министъра на труда и социалната политика. Проектното предложение за регионална програма може да бъде разработено съвместно с представителните организации на работодателите и на работниците и служителите и други юридически лица.

(2) Регионалната програма на областта може да включва модул "заетост" и/или "обучение":

1. "Обучение" – чрез обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключови компетентности;
2. "Заетост" – чрез несубсидирана и/или субсидирана заетост.

(3) В Националния план за действие по заетостта за съответната година се определят целевите групи и размерът на средствата за финансиране на регионални програми за заетост и обучение за всяка област съобразно средномесечното равнище на безработица и средномесечния брой на регистрираните безработни в областта за деветте месеца на предходната година. Размерът на средствата се изчислява по методика, утвърдена от министъра на труда и социалната политика.

Чл. 25а. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) (1) Министърът на труда и социалната политика изпраща писмена покана за разработване на регионална програма за заетост и обучение на областта до председателите на комисиите по заетостта към областните съвети за развитие след приемането на Националния план за действие по заетостта за съответната година.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Областната и общинските администрации разработват проектно предложение за регионална програма на областта и го внасят в Комисията по заетостта.

(3) Областният управител по предложение на Комисията по заетостта издава заповед за сформирване на комисия за разработване на регионална програма за заетост и обучение на областта въз основа на предложенията по ал. 2 на областната и на общинските администрации.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) Членовете на комисията по ал. 3 могат да бъдат лица, които декларират, че:

1. нямат материален интерес от оценяването на проектните предложения;
2. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) не са "свързани лица" по смисъла на Закона за противодействие на корупцията с участник в процедурата;
3. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) нямат частен интерес по смисъла на Закона за противодействие на корупцията на интереси при оценяване на проектните предложения.

(5) Комисията по ал. 3 изготвя проект на регионална програма за заетост и обучение на областта въз основа на оценка и подбор на постъпилите предложения.

(6) Оценката на подадените предложения се извършва по критериите средногодишно равнище на безработица и средногодишен брой на регистрираните безработни през предходната година в съответната община, потребностите на работодателите от работна сила и по методика, одобрена от Комисията по заетостта.

(7) Комисията по ал. 3 внася проекта на регионална програма за заетост и обучение за одобрение в Комисията по заетостта.

(8) Комисията по заетостта одобрява регионалната програма за заетост и обучение, като за решението си изготвя протокол.

(9) Председателят на Комисията по заетостта изпраща на министъра на труда и социалната политика за утвърждаване регионалната програма за заетост и обучение на областта, придружена с протокола по ал. 8.

Глава девета

ПЛАНИРАНЕ НА ПРОГРАМИ И МЕРКИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 42 от 2006 г., бр. 87 от 2013 г., бр. 84 от 2017 г.) До края на октомври на текущата година министерствата и Агенцията по заетостта представят на министъра на труда и социалната политика предложения за включване в Националния план за действие по заетостта за следващата година на програми за заетост и обучение.

Чл. 27. (1) (Предишен текст на чл. 27 – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Разпределянето на средствата за реализирането на националните програми и мерките по ЗНЗ по региони се извършва от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта въз основа на предложенията на областните дирекции "Бюро по труда" и оценката им по критериите, утвърдени от министъра на труда и социалната политика в съответствие с приоритетите на правителството и на политиката по насърчаване на заетостта.

(2) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., изм., бр. 84 от 2017 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) След изтичането на първите три месеца от финансовата година изпълнителният директор на Агенцията по заетостта може да преразпределя средствата от едни региони към други в рамките на една програма или мярка.

Чл. 28. (1) След приемане на Националния план за действие по заетостта изпълнителният директор на Агенцията по заетостта представя на министъра на труда и социалната политика проект на план за действие за текущата година.

(2) Планът по ал. 1 се утвърждава от министъра на труда и социалната политика и включва дейностите, свързани с функциите на Агенцията по заетостта, програми и мерки за насърчаване на заетостта и за обучение.

(3) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Агенцията по заетостта осъществява ежемесечно мониторинг за изпълнението на Националния план за действие по заетостта по показатели, утвърдени от министъра на труда и социалната политика, и представя ежемесечни отчети в Министерството на труда и социалната политика за постигнатите резултати.

(4) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., изм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Агенцията по заетостта разработва 6-месечен и годишен анализ на плана си за действие и ги представя в Министерството на труда и социалната политика в двумесечен срок след изтичане на анализирания период.

Глава девета "а"

(Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА МИНИМАЛНА ПОМОЩ

Раздел I

(Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Общи положения

Чл. 28а. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Отпускането на средства по реда на Закона за насърчаване на заетостта, с изключение на мерките по чл. 51 от ЗНЗ, се реализира под формата на схеми за минимална помощ, когато това е приложимо, при съобразяване с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 г. за прилагане на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 2023/2831 от 15.12.2023 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 2023/2831".

(2) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) По реда на правилника, с изключение на мерките по чл. 51 ЗНЗ, се насърчава заетостта в икономическите дейности, като схема минимална помощ за заетост и схема минимална помощ за обучение, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831.

(3) Ежегодно в Националния план за действие по заетостта се определят програмите и мерките за заетост и обучение, по които отпускането на средства се реализира под формата на схема за минимална помощ.

Раздел II

(Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Обхват на дейностите

Чл. 28б. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2017 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Недопустими за подпомагане под формата на схеми за минимална помощ са предприятия – работодатели, институции, осъществяващи обучение на възрастни или професионално ориентиране, които извършват дейност в:

1. областта на първичното производство на селскостопански продукти;
2. първичното производство на продукти от риболов и аквакултури;

3. преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на закупените или пуснати на пазара продукти;

4. преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи:

а) когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители;

б) когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители или се предлагат на пазара от съответните предприятия.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2017 г., доп., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Недопустими за подпомагане под формата на схеми за минимална помощ са предприятия, при които помощта се използва за насърчаване на износа чрез пряка връзка с изнасяните количества, създаване и функциониране на дистрибуторски мрежи и за покриване на други текущи разходи, свързани с износа, или помощта е обвързана с използването на местни стоки и услуги вместо вносни стоки и услуги.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Когато предприятие – работодател, институция, осъществяваща обучение на възрастни или професионално ориентиране, извършва дейности в допустими сектори по Регламент (ЕС) № 2023/2831 и упражнява и дейност в недопустимите сектори, посочени в ал. 1, по реда на този правилник се насърчават дейности само в допустимите сектори, като предприятието следва да води система за аналитична счетоводна отчетност за всяка дейност, като разграничава приходите, разходите, активите и пасивите, свързани с всяка дейност, така че изключените сектори да не са предмет на насърчаване.

Раздел III

(Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.)

Размер на помощта

Чл. 28в. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Максималният размер на средствата, отпускани на предприятия – работодатели, институции, осъществяващи обучение на възрастни или професионално ориентиране, по реда на ЗНЗ под формата на схеми за минимална помощ, заедно с другите получени от тях минимални помощи, включително в случай на едно и също предприятие, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро, за предходните три години.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.).

(3) В случай че с отпускането на нова минимална помощ може да бъде надвишен съответният таван, определен в ал. 1, размерът на минималната помощ се намалява служебно до максимално допустимия размер.

(4) Размерът на минималните помощи, получени от предприятия по ал. 1, се определя като сбор от минималната помощ, за която се сключва договорът по чл. 30б ЗНЗ, и други минимални помощи, получени от тях, включително от:

1. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) предприятията, с които работодателят, институцията, осъществяваща обучение на възрастни или професионално ориентиране, образува "едно и също предприятие" по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2023/2831;

2. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) всички предприятия, които са се втели, слели със или са придобити от някое от предприятията, образуващи "едно и също предприятие" с работодателя, институцията, осъществяваща обучение на възрастни или професионално ориентиране, съгласно чл. 3, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 2023/2831;

3. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) предприятия, образуващи "едно и също предприятие" с работодателя, институцията, осъществяваща обучение на възрастни или професионално ориентиране, които са получили минимална помощ, преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

(5) Минималната помощ се смята за отпусната от датата на сключване на договора по чл. 30б ЗНЗ независимо от датата на плащане на помощта на предприятието.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Минималната помощ, предоставена по схеми по чл. 28а, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 2023/2832 от 15.12.2023 г.). Минималната помощ по схеми по чл. 28а може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ, L 352 от 24.12.2013 г.) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ, L 190, 28.06.2014 г.), до съответния размер, определен в ал. 1.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2017 г.) Минималната помощ се натрупва с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи, или с държавна помощ за същата мярка за финансиране на риска, ако чрез това натрупване не се надвишава най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с регламент за групово освобождаване или с решение, приети от Комисията.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Договорът по чл. 30б ЗНЗ по схема за минимална помощ съдържа изрично позоваване на Регламент (ЕС) № 2023/2831 и на националното законодателство, на което се базира индивидуалната помощ.

(9) Агенцията по заетостта информира министъра на финансите за предоставянето на всяка помощ, попадаща в обхвата на минимална помощ, при условията и по реда на Закона за държавните помощи и правилника за неговото прилагане.

(10) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Агенцията по заетостта документира и събира цялата информация относно прилагането на схемите за минимална помощ по тази глава. Документацията относно схемите за минимална помощ се съхранява за период 10 години от датата, на която е отпусната помощта.

(11) Проверката по тази глава за съответствие с условията на схемите за минимална помощ се извършва на база на методика за оценка за съответствието за минимална помощ, утвърдена със заповед на изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.

Раздел IV

(Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.)

Възстановяване на неправомерно получена минимална помощ

Чл. 28г. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831, Закона за насърчаване на заетостта и този правилник предприятието възстановява пълния размер на предоставените средства по договора по чл. 30б ЗНЗ със законната лихва от момента на получаването до окончателното им изплащане.

(2) Агенцията по заетостта изпраща покана до работодателя, институцията, осъществяваща обучение на възрастни или професионално ориентиране, за доброволно изпълнение на задължението в 14-дневен срок от получаването на поканата.

(3) В поканата за доброволно изпълнение Агенцията по заетостта уведомява работодателя, институцията, осъществяваща обучение на възрастни или професионално ориентиране, за размера на дължимите суми, срока за възстановяването им, банковата сметка, по която да бъдат възстановени, реда, по който Агенцията по заетостта да бъде уведомена за доброволното възстановяване, както и за действията по принудителното изпълнение, които ще бъдат предприети след изтичането на срока за доброволно изпълнение.

(4) В случай че работодателят, институцията, осъществяваща обучение на възрастни или професионално ориентиране, не изпълни доброволно задължението си, в срок до 10 работни дни след изтичането на срока за доброволно изпълнение на задължението Агенцията по заетостта уведомява Националната агенция за приходите за събиране на вземането.

Глава девета "б"

(Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия) УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

Раздел I

(Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия)

Общи положения

Чл. 28д. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия) Отпускането на средства по чл. 51 ЗНЗ се осъществява под формата на:

1. схема за държавна помощ за наемане на работещи в неравностойно положение под формата на субсидии за заплати при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 651 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (публикуван в "Официален вестник" на ЕС, бр. L 187 от 26.06.2014 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 651/2014", и с регламентите, които го изменят, допълват или заменят;
2. схема за държавна помощ за наемане на работещи с увреждания под формата на субсидии за заплати при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 651 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (публикуван в "Официален вестник" на ЕС, бр. L 187 от 26.06.2014 г.) и с регламентите, които го изменят, допълват или заменят.

Раздел II

(Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия)

Приложно поле

Чл. 28е. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия) (1) Не могат да получават средства по чл. 51 ЗНЗ предприятия:

1. срещу които е издадено и не е изпълнено разпореждане за възстановяване на средства вследствие на предходно решение на Комисията, с което помощта се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар;

2. които са предприятие в затруднено положение по смисъла на чл. 2, т. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014.

(2) По чл. 51 ЗНЗ не се предоставя държавна помощ, когато отпускането ѝ води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 651/2014 г., включително на чл. 1, параграф 2, букви "в" и "г", параграф 3, букви "в" и "г" и параграф 5 от Регламента.

(3) Условието по ал. 1 се прилагат за предприятия по смисъла на Приложение I от Регламент (ЕС) № 651/2014 г., включително на равнище група.

Раздел III

(Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия)

Размер на помощта

Чл. 28ж. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия) (1) За всяко разкрито работно място по чл. 51, ал. 1, на което е наето безработно лице с непрекъсната поддържана регистрация не по-малко от 6 месеца или безработно лице до 24-годишна възраст, или безработно лице с основно и по-ниско образование, или безработно лице на възраст над 50 години, насочено от поделението на Агенцията по заетостта, на работодателя се предоставят суми по чл. 30а, ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5 ЗНЗ за времето, през което лицето е било на работа, но за не по-малко от 3 месеца и не повече от 12 месеца.

(2) Сумите по ал. 1 се предоставят в размер до 50 на сто от допустимите разходи за периода на субсидиране.

(3) За всяко разкрито работно място по чл. 51, ал. 2, на което е наето безработно лице с трайни увреждания, насочено от поделението на Агенцията по заетостта, на работодателя се предоставят суми по чл. 30а, ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5 ЗНЗ за времето, през което лицето е било на работа, но за не по-малко от 3 месеца и не повече от 12 месеца.

(4) Сумите по ал. 3 се предоставят в размер до 75 на сто от допустимите разходи за периода на субсидиране.

(5) На всяко разкрито работно място по чл. 51, ал. 1 и 2 ЗНЗ могат да се назначават безработни лица, когато назначението е нетно увеличение на средносписъчната численост на персонала в предприятието по смисъла на § 1, т. 9 от допълнителните разпоредби и на чл. 2, т. 32 от Регламент (ЕС) № 651/2014 в сравнение със средния брой на персонала през предходните 12 месеца. Когато назначението не е нетно увеличение в числеността на персонала, длъжността трябва да е била овакантена поради доброволно напускане, увреждане, пенсиониране по възраст, доброволно намаляване на работното време или правомерно уволнение поради извършено нарушение, а не в резултат от съкращаване на персонал.

(6) Минималният срок на заетост на наетите лица по чл. 51 ЗНЗ е 3 месеца, освен в случай на правомерно уволнение поради извършено нарушение.

(7) Общият размер на средствата по чл. 51 ЗНЗ, получени от предприятие, по смисъла на Приложение I на Регламент (ЕС) № 651/2014, не може да превишава определения индивидуален праг съгласно глава I, чл. 4, параграф 1, буква "о" и буква "п" от Регламента:

1. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) левовата равностойност на 5,5 млн. евро за предприятие за една година – за помощи за наемане на безработни лица по чл. 51, ал. 1 ЗНЗ;

2. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) левовата равностойност на 11 млн. евро за предприятие за една година – за помощи за наемане на безработни лица по чл. 51, ал. 2 ЗНЗ.

(8) Държавната помощ се смята за предоставена от датата на сключване на договора по чл. 30б ЗНЗ независимо от датата на плащане на помощта на предприятието.

(9) Договорът по чл. 30б ЗНЗ по схема за помощ съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014 съдържа изрично позоваване на конкретните разпоредби от глава III на Регламент (ЕС) № 651/2014 и на националното законодателство, на което се базира индивидуалната помощ.

Раздел IV

(Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия) Натрупване

Чл. 28з. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия) (1) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Определените по чл. 28ж, ал. 2, 4 и 7 размери на помощта се отнасят до общия размер на публична подкрепа за предприятие (по смисъла на Приложение I на Регламент (ЕС) № 651/2014) за една година, независимо дали тази подкрепа се финансира от общински, регионални или национални източници или източници от ЕС.

(2) Помощта за наемане на безработни лица по чл. 51, ал. 1 ЗНЗ и помощта за наемане на безработни лица по чл. 51, ал. 2 ЗНЗ, които отговарят на условията по тази глава, не се натрупва с каквато и да е друга държавна помощ, както и с минимална помощ по смисъла на § 1, т. 3 от допълнителната разпоредба на Закона за държавните помощи за едни и същи допустими разходи, ако в резултат на това натрупване интензитетът на помощта или размерът на помощта превишава стойностите, определени по чл. 28ж, ал. 2, 4 и 7.

(3) Когато финансиране от Европейския съюз, управлявано централно от институциите, агенциите, съвместни предприятия или други органи на Европейския съюз, което не е пряко или косвено под контрола на Република България, в т.ч. на нейните централни и

териториални органи, е съчетано с държавна помощ, само тази държавна помощ се взема предвид с цел да се установи дали са спазени праговете за уведомяване и максималните интензитети на помощта или максималните размери на помощта, при условие че общият размер на публичното финансиране, предоставено във връзка със същите допустими разходи, не надхвърля най-благоприятния процент на финансиране, установен в приложимите правила на законодателството на Европейския съюз.

(4) Проверката по тази глава за съответствие с условията на схемата за помощ за наемане на безработни лица по чл. 51, ал. 1 ЗНЗ и схемата за помощ за наемане на безработни лица по чл. 51, ал. 2 ЗНЗ се извършва по Методика за оценка за съответствието на помощ за заетост, утвърдена със заповед на изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.

Раздел V

(Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия)

Прозрачност и наблюдение

Чл. 28и. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия) (1) В срок до 6 месеца от датата на предоставяне на помощта изпълнителният директор на Агенцията по заетостта осигурява прозрачност на предоставените помощи съобразно чл. 9 от Регламент (ЕС) № 651/2014, Закона за държавните помощи и правилника за неговото прилагане.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта или оправомощено от него длъжностно лице осигурява съответствието на всяка помощ, предоставена по тази глава, с условията на съответната схема за помощ и на Регламент (ЕС) № 651/2014 и съхранява цялата информация за предоставянето на помощта и осигуряването на съответствието.

(3) Информацията за предоставените помощи по чл. 51, ал. 1 и 2 ЗНЗ се съхранява за срок 10 години от датата на предоставяне на последната помощ по съответната схема.

(4) При поискване от Европейската комисия изпълнителният директор на Агенцията по заетостта предоставя чрез министъра на финансите по реда на Закона за държавните помощи цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 651/2014.

Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни от датата на искането на Европейската комисия и/или на министъра на финансите, освен ако в искането не е определен друг срок.

(5) (Доп. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Агенцията по заетостта изготвя годишен доклад относно прилагането и изпълнението на условията по тази глава за всяка календарна година или за част от календарната година.

(6) Докладът се изпраща до Европейската комисия по реда на Закона за държавните помощи.

Раздел VI

(Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската

комисия)

Възстановяване на неправомерно получена държавна помощ

Чл. 28к. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия) (1) При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 651/2014, Закона за насърчаване на заетостта и този правилник получателят възстановява пълния размер на предоставените средства по договора по чл. 30б ЗНЗ със законната лихва от датата на предоставяне на помощта до окончателното им изплащане.

(2) Агенцията по заетостта изпраща покана за доброволно изпълнение на задължението в срок 14 дни от получаването на поканата.

(3) В поканата за доброволно изпълнение се посочва размерът на дължимите суми, срокът за възстановяването им, данни за банковата сметка, по която да бъдат възстановени, редът, по който Агенцията по заетостта да бъде уведомена за доброволното възстановяване, както и за действията по принудителното изпълнение, които ще бъдат предприети след изтичането на срока за доброволно изпълнение.

(4) В случай че получателят не изпълни доброволно задължението си, в срок до 10 работни дни от изтичането на срока за доброволно изпълнение на задължението Агенцията по заетостта уведомява Националната агенция за приходите за събиране на вземането.

Глава десета

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ВКЛЮЧВАНЕ В ПРОГРАМИ И ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ПРЕФЕРЕНЦИИ ПО МЕРКИ ЗА ЗАЕТОСТ И ОБУЧЕНИЕ И ЗА ВАЛИДИРАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

(Загл. доп. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.)

Раздел I

Общи положения

Чл. 29. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 87 от 2013 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Средствата по програми за заетост и обучение и по насърчителните мерки по чл. 36, 46, 46а, 50, 51, 55г и 55д от ЗНЗ се предоставят на работодатели и на институции, осъществяващи обучение на възрастни или професионално ориентиране, при наемане на работа, професионално ориентиране и обучение на насочени от поделение на Агенцията по заетостта безработни лица, отговарящи на условията за включване.

(2) Средствата по ал. 1 се предоставят въз основа на:

1. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., доп., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) писмена заявка от работодателя по образец съгласно чл. 17, ал. 1 за свободни работни места, подадена на хартиен носител или по електронен път;

2. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., отм., бр. 84 от 2017 г.);

3. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) сключен писмен договор между работодателя и Агенцията по заетостта, представлявана от нейния изпълнителен директор или оправомощено от него длъжностно лице;
4. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 26 от 2012 г., доп., бр. 87 от 2013 г., изм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., отм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.);
5. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 87 от 2013 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) служебна проверка на обстоятелствата, че работодателят/институцията, осъществяваща обучение на възрастни или професионално ориентиране, няма изискуеми публични задължения, с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения, няма задължения за неизпълнение на сключени договори по програми, мерки и обучения, както и по проекти по програми "Развитие на човешките ресурси", и че отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
6. (нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., отм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.);
7. (нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., изм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) копие от документ, удостоверяващ регистрация по Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS), съгласно чл. 134 от Закона за опазване на околната среда и по реда на Наредба № Н-2 от 2 юли 2012 г. за реда за регистриране, подновяване на регистрацията и контрол по Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) (ДВ, бр. 55 от 2012 г.); внедрена система за управление на околната среда съгласно стандартите БДС EN ISO 14001, EN ISO 14001 или ISO 14001; присъдено право за ползване на екомаркировката на ЕС съгласно чл. 138 и 139 от Закона за опазване на околната среда за продукт – резултат от основната икономическа дейност на работодателя – в случаите по чл. 55д ЗНЗ;
8. (нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., изм., бр. 26 от 2012 г., бр. 66 от 2026 г., в сила от 21.07.2026 г.) копие от гаранция за произход, издадена от Агенцията за устойчиво енергийно развитие, при осъществяване на икономическа дейност в Сектор D "Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и енергия за охлаждане" от утвърдения списък с икономически дейности – в случаите по чл. 55д от ЗНЗ;
9. (нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., изм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) служебна проверка на обстоятелствата, че работодателят през последните 6 месеца не е бил работодател на безработните лица, които ще бъдат назначени, в случаите по чл. 36, ал. 1, чл. 46, 46а, 50, 55г и 55д от ЗНЗ;
10. (нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., изм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) служебна проверка въз основа на писмена декларация от работодателя/институцията, осъществяваща обучение на възрастни или професионално ориентиране, за получените минимални и държавни помощи – при предоставяне на средства под формата на схеми за минимална помощ;
11. (нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) писмена декларация от работодателя/институцията, осъществяваща обучение на възрастни или професионално ориентиране, за получена държавна помощ във връзка с едни и същи допустими разходи – при предоставяне на средства по чл. 51 ЗНЗ;
12. (нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., изм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) актуални документи за предприятието, отразяващи разпределението на капитала, в случай че не са достъпни по служебен път, за предприятия при предоставяне на минимална или държавна помощ:
- а) книга за акционерите – приложимо за акционерните дружества с поименни акции;

- б) актуална справка за разпределението на капитала на дружеството – приложимо за акционерните дружества;
- в) дружествен договор – приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;
- г) книга за акционерите и устав – приложимо за командитните дружества с акции;
- д) (изм. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) книга на членовете – приложимо за кооперациите;
13. (нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., отм., бр. 84 от 2017 г.);
14. (нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) писмено искане за насочване на безработни лица за включване в обучение по програми за заетост и обучение и по насърчителни мерки.
- (3) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 84 от 2017 г., отм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.).
- (4) Средствата по ал. 1 се изплащат или възстановяват по определения в Националния план за действие по заетостта размери за съответната календарна година според действително отработеното през месеца време за всяко наето по трудово правоотношение лице.
- (5) (Нова – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Размерът на средствата за всяка отделна група в неравностойно положение на пазара на труда по чл. 36 от ЗНЗ се определя в Националния план за действие по заетостта за съответната година съобразно относителния дял на отделната група от средномесечния брой на регистрираните безработни лица в неравностойно положение на пазара на труда за деветте месеца на предходната година.
- (6) (Нова – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) След изтичане на един месец от провеждане на процедурата по чл. 50, ал. 3 във връзка с изпълнение на чл. 36 от ЗНЗ заявките на работодателите се одобряват по реда на постъпването им, до изчерпване на неусвоените средства в съответното териториално поделение на Агенцията по заетостта.
- (7) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Обезщетението за неизползван основен платен годишен отпуск по чл. 224 от Кодекса на труда е за сметка на работодателя.
- (8) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 87 от 2013 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., предишна ал. 6, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Средствата за субсидирана заетост, обучение на възрастни и валидиране на професионални знания, умения и компетентности се предоставят на работодатели, безработни лица, обучаващи институции и институции по чл. 9, ал. 1, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, които провеждат валидиране, съгласно договора по чл. 30б от ЗНЗ.
- (9) (Предишна ал. 7 – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Реализацията на програми и мерки от поделение на Агенцията по заетостта за съответния месец се осъществява чрез финансиране от:
1. Агенцията по заетостта;
 2. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) бюджета на държавното обществено осигуряване;
 3. други организации;
 4. (нова - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) фондове на Европейския съюз;
 5. (нова - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) международни фондове.
- (10) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., изм. и доп., бр. 26 от 2012 г., предишна ал. 8, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г., изм., бр. 66 от 2026 г., в сила от 21.07.2026 г.) Работодателите, които осъществяват икономическа дейност в Сектор Е "Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване", Сектор Д "Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и енергия за охлаждане" и Сектор С "Култура, спорт и развлечения" от утвърдения

списък с икономически дейности, не представят документ по ал. 2, т. 7 – в случаите по чл. 55д от ЗНЗ.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта утвърждава образци на писмени договори по чл. 30б, ал. 1 ЗНЗ, които се сключват между Агенцията по заетостта, представлявана от нейния изпълнителен директор или оправомощено от него длъжностно лице и:

1. безработното лице;
 2. работодателя;
 3. обучаващата институция;
 4. (нова - ДВ, бр. 42 от 2006 г., изм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., отм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.);
 5. (нова - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) Министерството на правосъдието чрез Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" и/или нейните териториални подразделения;
 6. (нова - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) лицензираната институция, осъществяваща професионално ориентиране;
 7. (нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) лице по чл. 27, ал. 2, т. 2 ЗНЗ;
 8. (нова – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) институция по чл. 9, ал. 1, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, която провежда валидиране на професионални знания, умения и компетентности.
- (2) Договорът по ал. 1, т. 1 и 3 се сключва за срока на действие на съответната преференция по ЗНЗ или за срока, регламентиран в програма по чл. 31 ЗНЗ.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2013 г.) Договорът по ал. 1, т. 2 се сключва за срока на действие на съответната преференция по ЗНЗ и срока по чл. 5б, ал. 3 ЗНЗ или за срока, регламентиран в програма по чл. 31 ЗНЗ.
- (4) При промяна на условията в договора се сключва допълнение (анекс) към договора.
- (5) При наемане на безработни лица на трудов договор по програми и мерки на непълно работно време (почасова работа) размерът на трудовото възнаграждение се определя според законоустановените работни часове за съответния месец.
- (6) При съчетаване на заетост при непълно работно време с ограмотяване в програма за субсидирана заетост лицата получават трудово възнаграждение за действително отработеното време в часове и стипендия за ограмотяване в размер, определян ежегодно с Националния план за действие по заетостта.
- (7) (Доп. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Предоставянето на средства по програми и мерки за заетост и обучение и за валидиране на професионални знания, умения и компетентности се извършва на основание на договор по чл. 30б, ал. 1 ЗНЗ в размер, определян ежегодно с Националния план за действие по заетостта, до изчерпване на определените средства по реда на чл. 27.

Раздел II

(Отм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.)

Дружества за заетост

Чл. 31. (Отм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.).

Раздел III

Програми и мерки за преход от пасивни към активни мерки

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 42 от 2006 г., отм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.).

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., отм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.).

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 42 от 2006 г.) Лицата, регистрирани като безработни в поделенията на Агенцията по заетостта и насочени за представяне пред работодател извън границите на населеното място или насочени и започнали работа извън границите на населеното място, ползват средства по чл. 42, ал. 2 ЗНЗ.

(2) Средствата по чл. 42, ал. 2 ЗНЗ са предназначени за:

1. ежедневни транспортни разходи за пътувания до местоработата и обратно;
2. транспортни разходи за представяне пред работодател за наемане на работа.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Средствата по ал. 2, т. 1 се изплащат на лицата ежемесечно за предходен месец въз основа на:

1. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., доп., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) писмено заявление - декларация;

2. сключен писмен договор по чл. 30б, ал. 1, т. 1 ЗНЗ, към който в определен от страните срок се прилагат:

- а) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2017 г., отм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.);

- б) (изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) доказателства за направени транспортни разходи - превозни документи;

3. (нова – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) данни от извършени служебни проверки в информационната система на Националната агенция за приходите за наличие на действащ трудов договор и брой отработени дни.

(4) Средствата по ал. 2, т. 2 се изплащат на лицата еднократно въз основа на:

1. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., доп., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) писмено заявление - декларация;

2. отрязък от насочващото писмо, съдържащ информация за резултатите от насочването;

3. (изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) доказателства за направени транспортни разходи - превозни документи.

Чл. 34а. (Нов – ДВ, бр. 84 от 2017 г.) (1) Средства по чл. 42, ал. 3 ЗНЗ могат да ползват лица, регистрирани като безработни в поделенията на Агенцията по заетостта, включително младежи от специализирани институции или ползващи социални услуги в общността от резидентен тип, завършили образованието си, когато отговарят едновременно на следните условия:

1. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) насочени са от териториално

- поделение на Агенцията по заетостта за наемане на работа в населено място, отстоящо на повече от 50 км от населеното място по настоящ адрес;

2. сменят настоящия/постоянния си адрес в населеното място по месторабота в срока по чл. 99, ал. 1 от Закона за гражданската регистрация;

3. не притежават жилищен имот в населеното място, в което са насочени за наемане на работа – за лицата, които ще ползват средства за наем на жилище;

4. (изм. – ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) не са прехвърляли собственост върху жилищен имот в населеното място, в което са насочени за наемане на работа, през предходните 24 месеца – за лицата, които ще ползват средства за наем на жилище.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Безработното лице подава заявление за ползване на средствата по чл. 42, ал. 3 ЗНЗ в териториално поделение на Агенцията по заетостта, на чиято територия е работното място, за което е одобрено.

(3) Лицето декларира обстоятелствата по ал. 1, т. 2, 3 и 4 с писмена декларация, като за верността им носи наказателна отговорност.

(4) Договорът по чл. 30б, ал. 1, т. 1 ЗНЗ се сключва в едномесечен срок от подаването на заявлението по ал. 2.

(5) (Отм. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.).

(6) Средствата се изплащат в месеца, следващ този, за който се отнасят, след представяне на документи за направени разходи за детска ясла, детска градина, ползване на интернет или наем на жилище в населеното място по местоработата.

(7) Изплащането на средствата се преустановява при прекратяване на сключения трудов договор.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 84 от 2017 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Изплащането на средствата по чл. 42, ал. 2 ЗНЗ се извършва от Агенцията по заетостта чрез териториално поделение на Агенцията по заетостта по банкова сметка, посочена от безработното лице.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 84 от 2017 г., доп., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) При прекратяване на трудовото правоотношение по инициатива на лицето в рамките на срока по сключения договор по чл. 30б, ал. 1, т. 1 ЗНЗ то възстановява получените средства по чл. 34, ал. 2, т. 1 и чл. 34а с изключение на случаите по чл. 325, ал. 1, т. 8 и чл. 327, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда или при започване на друга работа.

Чл. 36а. (Нов - ДВ, бр. 42 от 2006 г., изм., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., отм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.).

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 84 от 2017 г., отм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.).

Чл. 37а. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) (1) Ежегодно в Националния план за действие по заетостта се определят суми за подкрепена заетост по чл. 30а, ал. 1, т. 23 ЗНЗ, както и броят на безработните с трайни увреждания или от други групи в неравностойно положение на пазара на труда, за които тези суми ще бъдат предоставяни. (2) Агенцията по заетостта провежда избор за изпълнители на мярката по чл. 43а ЗНЗ по реда на Закона за обществените поръчки. В процедурата могат да участват лица по чл. 27, ал. 2, т. 2 ЗНЗ, които са регистрирани да предоставят в съвкупност услугите по чл. 26, т. 1, 2, 4 и 5 ЗНЗ. (3) Договорите с изпълнителите по ал. 2 се сключват за срок две години. (4) За всяко безработно лице по ал. 1, наето на несубсидирано работно място за срок, не по-кратък от 12 месеца, на изпълнителите се предоставят средства в размер, определен в Националния план за действие по заетостта за съответната година. (5) Сумите за подкрепена заетост се изплащат на две части – до изтичането на първия месец и след изтичането на 12-ия месец от сключването на трудовия договор с лицето, в размери, определени в Националния план за действие по заетостта.

Раздел Ша

(Нов – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.)

Работа с икономически неактивни лица

Чл. 37б. (Нов – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) (1) За осъществяване на контакт с икономически неактивни лица териториалните поделения на Агенцията по заетостта използват информация от електронния регистър по чл. 43в, ал. 1 от ЗНЗ.

(2) На икономически неактивните лица, с които е установен контакт, се предоставят услуги за информиране, консултиране, насочване за самостоятелно търсене на работа или регистрация в териториално поделение на Агенцията по заетостта.

(3) Информация за осъществените дейности по ал. 2 се вписва в електронния регистър по чл. 43в, ал. 1 от ЗНЗ за всяко лице, с което е установен контакт.

Чл. 37в. (Нов – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) (1) Дейностите с икономически неактивните лица се осъществяват от териториалните поделения на Агенцията по заетостта съвместно с регионалните органи по заетостта по чл. 9, ал. 1 от ЗНЗ.

(2) Конкретни дейности за работа с икономически неактивни лица, съобразени със спецификата на региона и потребностите на лицата, се включват в споразумения за сътрудничество, сключени на местно ниво между териториалните поделения на Агенцията по заетостта и регионалните органи по заетостта по чл. 9, ал. 1 от ЗНЗ.

(3) За изпълнение на дейностите, включени в споразуменията по ал. 2, се създават междуправителствени екипи с участието на представители на териториалните поделения на Агенцията по заетостта и на регионалните органи по заетостта по чл. 9, ал. 1 от ЗНЗ.

Раздел IV

Програми и мерки за обучение

Чл. 38. Работодател, който ползва преференцията по чл. 44 ЗНЗ, запазва заетостта на лицата за срок не по-малък от 6 месеца от приключване на обучението.

Чл. 39. (Отм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.).

Чл. 39а. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Работодател, който желае да ползва преференцията по чл. 46а ЗНЗ, подава в териториалното поделение на Агенцията по заетостта заявка за разкриване на работно място за обучение чрез работа (дуална система на обучение) на безработни лица. Към заявката се прилага копие на договор с обучаваща институция, с която в партньорство ще се провежда обучението чрез работа (дуална система на обучение).

(2) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Териториалното поделение на Агенцията по заетостта насочва безработните лица, които отговарят на обявените от обучаващата институция критерии за прием, за участие в процедура на подбор при условията и по реда на Наредба № 1 за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуално обучение) (ДВ, бр. 70 от 2015 г.).

(3) (Изм. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Средства по чл. 46а, ал. 1 ЗНЗ се предоставят на работодателя за всяко лице, с което е сключен договор по чл. 230, ал. 1 КТ. Средствата се предоставят за срока на договора, но за не повече от 18 месеца.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) За всяко лице, включено в обучение чрез работа (дуална система на обучение), на обучаващата институция, в партньорство с която се провежда обучението, се предоставят средства в размер, определен в Националния план за действие по заетостта за съответната година. Средствата се предоставят за периода на обучение по професията и специалността съобразно рамкова програма по чл. 10 от Закона за професионално образование и обучение, но за не повече от 18 месеца.

Раздел V

Насърчаване на предприемачеството

Чл. 40. (1) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Безработното лице, което желае да ползва преференцията по чл. 47, ал. 1 ЗНЗ, подава писмено заявление до териториалното поделение на Агенцията по заетостта с приложен бизнес проект за дейността.

(2) Лицата, осъществяващи стопанска дейност по одобрения бизнес проект, се регистрират съгласно действащото законодателство.

(3) Безработните лица, желаещи да ползват насърчителната мярка по чл. 47, ал. 1 ЗНЗ, могат да представят общ проект за осъществяване на съвместна стопанска дейност, в който се определя разпределението на източниците за финансиране на дейността от всяко лице.

(4) Когато лицата по ал. 3 са членове на семейство, регистрацията на стопанската дейност може да бъде извършена само от единия член на семейството. В този случай лицето, регистрирало стопанската дейност, сключва трудов договор с другия член на семейството.

(5) Отношенията между лицата по чл. 47, ал. 4 ЗНЗ се уреждат с трудов договор, който се сключва за не по-малко от 4 месеца.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., доп., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Бизнес проектът се разглежда от комисия в състав: двама представители на териториалното поделение на Агенцията по заетостта, представител на териториалното поделение на Националния осигурителен институт, представител на организация на работодателите, представител на съответната браншова организация, представител на национално представителна организация на работниците и служителите и представител на общината. Когато териториалното поделение на Агенцията по заетостта обслужва няколко общини/райони, се определя представител на една от тях за участие в комисията на ротационен принцип. Представителите на останалите общини/райони могат да участват със съвещателен глас.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Комисията по ал. 1 се произнася с писмено мотивирано предложение до директора на териториалното поделение на Агенцията по заетостта за одобряване или неodobряване на представения бизнес проект.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Директорът на териториалното поделение на Агенцията по заетостта издава решение в съответствие с мотивираното предложение на комисията по ал. 1 и предоставените от териториалното поделение на Националния осигурителен институт заверено копие от разпореждането за отпускане на парично обезщетение за безработица и справка за изплатените до момента обезщетения на лицето в едномесечен срок от подаване на заявлението по чл. 40, ал. 1.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Въз основа на решението по ал. 3, с което се одобрява бизнес проектът, директорът на териториалното поделение на Агенцията по заетостта сключва договор по чл. 30б, ал. 1, т. 1 ЗНЗ.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Решението на директора на териториалното поделение на Агенцията по заетостта за неodobряване на бизнес проекта по чл. 47, ал. 1 ЗНЗ се издава, обжалва и изпълнява по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) За сключените договори по ал. 4 Националният осигурителен институт превежда на лицето еднократната парична сума по чл. 47, ал. 1 ЗНЗ.

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 42 от 2006 г.) (1) Лицата по чл. 48 ЗНЗ имат право на кредит за квалификация по предмета на стопанска дейност и/или нейното управление в размер до определения в Националния план за действие по заетостта за съответната година.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) В едномесечен срок от приключване на обучението лицата представят в териториалното поделение на Агенцията по заетостта документ за успешно завършено обучение и съответните разходооправдателни документи.

(3) След представяне на документите по ал. 2 и в случай че предоставеният кредит надвишава заплатените средства за обучение, лицата възстановяват разликата и 50 на сто от заплатените средства за обучение.

(4) След представяне на документите по ал. 2 и в случай че предоставеният кредит е равен или по-малък от заплатените средства за обучение, лицата възстановяват 50 на сто от получения кредит.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Лицата по чл. 48 ЗНЗ възстановяват изцяло получения кредит, при условие че не са представили в териториалното поделение на Агенцията по заетостта документите по ал. 2.

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Срокът на договора по чл. 41, ал. 4 може да бъде продължен при необходимост с остатъка на срока на трудовия договор с безработното лице по чл. 47, ал. 4 ЗНЗ, както и до крайния срок на обучението за лицата по чл. 48 ЗНЗ.

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм. и доп., бр. 42 от 2006 г., отм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.).

Чл. 45. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 42 от 2006 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., изм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., а относно заличаването на думите "или чл. 49а, ал. 1" - в сила от 4.08.2013 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Безработните лица, които желаят да ползват насърчителната мярка по чл. 49, ал. 1 ЗНЗ, подават писмено заявление до териториалното поделение на Агенцията по заетостта с приложен бизнес проект за дейността, която ще осъществяват, и декларация, че не са упражнили права по чл. 47, ал. 1, чл. 49, ал. 1 ЗНЗ в предходния 3-годишен период.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Бизнес проектът се разглежда от комисия в състав: двама представители на териториалното поделение на Агенцията по заетостта, представител на организация на работодателите, представител на съответната браншова организация, представител на национално представителна организация на работниците и служителите и представител на общината. Когато териториалното поделение на Агенцията по заетостта обслужва няколко общини, се определя представител на една от тях за участие в комисията на ротационен принцип. Представителите на останалите общини могат да участват със съвещателен глас.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Комисията по ал. 2 се произнася с писмено мотивирано предложение до директора на териториалното поделение на Агенцията по заетостта за одобряване или неодобряване на представения бизнес проект и на размера на разходите по чл. 30а, ал. 1, т. 16 ЗНЗ, които ще бъдат възстановени на лицето.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Директорът на териториалното поделение на Агенцията по заетостта в съответствие с предложението на комисията по ал. 2 издава решение, с което одобрява или не одобрява финансирането на бизнес проекта по чл. 30а, ал. 1, т. 16 ЗНЗ, в едномесечен срок от подаването на заявлението по ал. 1.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Въз основа на решението по ал. 4, с което се одобрява бизнес проектът, директорът на териториалното поделение на Агенцията по заетостта сключва договор с лицето за предоставяне на средствата за разходи по чл. 30а, ал. 1, т. 16 ЗНЗ.

(6) Средствата по чл. 49, ал. 1 ЗНЗ се възстановяват на лицата в срока на договора по ал. 5 въз основа на следните документи:

1. договор по ал. 5;

2. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) заявление с приложени разходооправдателни документи;

3. декларация, че за направените разходи не е ползвана субсидия по друг ред.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Решението на директора на териториалното поделение на Агенцията по заетостта да не се предоставят средства за разходи съгласно чл. 30а, т. 16 ЗНЗ се издава, обжалва и изпълнява по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(8) Лицата по чл. 49, ал. 3 ЗНЗ имат право на допълнителни средства за обучение за придобиване на професионална квалификация по предмета на дейност и/или нейното управление в размер до определения с Националния план за действие по заетостта за съответната година.

(9) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) В едномесечен срок от приключване на обучението лицата представят в териториалното поделение на Агенцията по заетостта документ за успешно завършено обучение и съответните разходооправдателни документи.

(10) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Лицата възстановяват изцяло получените средства за обучение, при условие че не са представили в териториалното поделение на Агенцията по заетостта документите по ал. 9.

(11) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) След представяне в териториалното поделение на Агенцията по заетостта на документите по ал. 9 и в случай че предоставените допълнителни средства се различават от заплатените за обучението, лицата възстановяват разликата между допълнително предоставените им средства и цената на обучението или териториалното поделение на Агенцията по заетостта доплаща до цената на обучението, но не повече от определения размер в Националния план за действие по заетостта.

(12) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) Лицата по чл. 49, ал. 4 ЗНЗ непосредствено след започване на дейността имат право на допълнителни месечни суми в размер до определения в Националния план за действие по заетостта за съответната година.

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., доп., бр. 42 от 2006 г., отм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.).

Чл. 47. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм., бр. 42 от 2006 г., доп., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., отм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.).

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 42 от 2006 г., отм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.).

Чл. 49. (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Лицата, които отговарят на условията по чл. 47, ал. 1 и чл. 49, ал. 1 ЗНЗ, избират за ползване по-благоприятния за тях режим.

Чл. 49а. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) При временна невъзможност на лицето/лицата да изпълни/изпълнят задълженията си по договор по чл. 41, ал. 4, по чл. 45, ал. 5 поради продължително заболяване и трудоустрояване, удостоверено с решение на Териториалната експертна лекарска комисия/Националната експертна лекарска комисия, срокът на договора може да бъде продължен, като могат да се договарят и допълнителни условия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) При трайна неработоспособност, удостоверена с решение на Териториалната експертна лекарска комисия/Националната експертна лекарска комисия, която води до невъзможност за изпълнение на задълженията по договора, или при смърт получената сума по чл. 47, ал. 1 или по чл. 49, ал. 1 ЗНЗ не се възстановява.

Чл. 49б. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 42 от 2006 г., изм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Лицата по чл. 47, ал. 1 и по чл. 49, ал. 1 ЗНЗ подават в териториалното поделение на Агенцията по заетостта писмено заявление за възстановяване на разходите за ползваните външни консултантски и/или съпътстващи услуги, към която прилагат документи за ползваните услуги.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 42 от 2006 г.) Услугите по ал. 1 включват:

1. изготвяне на бизнес проект;
2. попълване на документи за кредит;
3. попълване на тръжна и конкурсна документация;
4. изготвяне на маркетингови проучвания, анализи и стратегии;
5. консултации по информационни технологии;
6. консултации по човешки ресурси;
7. консултации по счетоводна отчетност и финанси;

8. консултации по административноправни въпроси.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Лимитите по ал. 2 се определят от Съвета за сътрудничество в съответствие с практиката по сключени договори за консултантски услуги в региона, обслужван от териториалното поделение на Агенцията по заетостта.

Раздел VI

Защита и запазване на заетостта

Чл. 50. (1) (Доп. - ДВ, бр. 82 от 2004 г., изм. и доп., бр. 95 от 2005 г., доп., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., изм., бр. 26 от 2012 г., бр. 87 от 2013 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Работодателят може да кандидатства за получаване на средства по програми и насърчителни мерки за заетост и обучение при следните условия:

1. (доп. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) да няма изискуеми публични задължения, с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения;
2. да е регистриран по действащото законодателство;
3. (доп. – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) да няма задължения за неизпълнение на сключени договори по програми, мерки и обучения, както и по проекти, реализирани по програми "Развитие на човешките ресурси";
4. (отм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.);
5. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) за ползване на средства по мярката по чл. 55г от ЗНЗ да представи документи за наличие на обстоятелствата по чл. 55г, ал. 3 от ЗНЗ;
6. да не получава средства от други източници за финансиране на същите разходи, посочени в чл. 30а ЗНЗ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2004 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 26 от 2012 г., бр. 87 от 2013 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Работодателят доказва обстоятелствата по ал. 1, т. 6 с писмена декларация, като за верността им носи наказателна отговорност.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 84 от 2017 г., бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Работодателят ползва насърчителни мерки за заетост и обучение по чл. 17, ал. 2, т. 4 ЗНЗ с изключение на мерките по чл. 46а и чл. 55д от ЗНЗ при следния ред:

1. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) териториалното поделение на Агенцията по заетостта обявява на информационното табло и на интернет страницата на Агенцията по заетостта насърчителните мерки и финансовите средства, за които може да сключва договори с работодатели; първоначалното обявяване на насърчителните мерки и финансовите средства, за които може да сключва договори с работодатели, е не по-късно от изтичането на три месеца от решението на Министерския съвет за приемане на Националния план за действие по заетостта за съответната година;
2. (изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) в срок 7 работни дни от обявяването по т. 1 работодателят подава в териториалното поделение на Агенцията по заетостта заявка за свободните работни места по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта, и документи за обстоятелствата по ал. 1;
3. не се допускат до подбор и оценка работодатели, които не отговарят на условията по ал. 1;
4. (изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) в срок 3 работни дни след изтичането на срока по т.

2 Съветът за сътрудничество извършва подбор и оценка на работодателите, подали заявки, и предлага на директора на териториалното поделение на Агенцията по заетостта списък на работодателите с одобрени заявки;

5. (доп. – ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) подборът и оценката на работодателите, подали заявки, се извършват по следните критерии:

а) (изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) вид на предприятието съгласно Закона за малки и средни предприятия;

б) вид на основната дейност;

в) ползвани насърчителни мерки през предходните 24 месеца;

г) изпълнение на задълженията по предходни договори;

д) (нова – ДВ, бр. 84 от 2017 г.) осигурено трудово възнаграждение над минималния осигурителен доход за съответната длъжност и икономическа дейност;

6. оценката по отделните критерии се извършва при условия и параметри, определени в методика, утвърдена със заповед на министъра на труда и социалната политика;

7. (изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) списъкът на работодателите с одобрени заявки се изнася на информационното табло на териториалното поделение на Агенцията по заетостта не по-късно от 7 работни дни след изтичането на срока по т. 2;

8. (нова – ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) в срок до 10 работни дни след срока по т. 7 териториалното поделение на Агенцията по заетостта извършва оценка за допустимостта/съответствието на кандидата за минимална/държавна помощ; списъкът на одобрените/допустимите работодатели се обявява на информационното табло на териториалното поделение на Агенцията по заетостта;

9. (предишна т. 8, изм. - ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) директорът на териториалното поделение на Агенцията по заетостта информира писмено Съвета за сътрудничество за сключените договори с работодатели;

10. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 26 от 2012 г., бр. 87 от 2013 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., предишна т. 9, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., отм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.);

11. (нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., предишна т. 10, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) средствата за наетите лица по условията на чл. 51 ЗНЗ се изплащат, ако отговарят на изискванията на чл. 56, ал. 8 ЗНЗ.

(4) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2017 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.)

Насърчителните мерки по чл. 46а и чл. 55д от ЗНЗ се ползват от работодателите при следния ред:

1. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) териториалното поделение на Агенцията по заетостта публикува информация на информационното табло и на интернет страницата на Агенцията по заетостта за финансовите средства по насърчителните мерки, за които може да сключва договори с работодатели;

2. работодателят подава заявка за свободно работно място и ползване на средствата по т. 1 по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта, и документи за обстоятелствата по чл. 50, ал. 1;

3. заявките, подадени от работодатели, които отговарят на условията по чл. 50, ал. 1, се одобряват по реда на постъпването им до изчерпване на средствата по т. 1;

4. (изм. – ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) в срок до 10 работни дни от подаването на заявката териториалното поделение на Агенцията по заетостта извършва оценка за допустимостта/съответствието на кандидата за минимална помощ и уведомява одобрените работодатели.

5. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) в срока по т. 4 одобрените работодатели се обявяват на информационното табло на териториалното поделение на Агенцията по заетостта;

6. (изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) териториалното поделение на Агенцията по заетостта сключва договори в рамките на средствата по т. 1 с одобрените работодатели в срок до 30 дни от подаването на заявката.

(5) (Нова – ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) Оценката по ал. 3, т. 8 и ал. 4, т. 4 се извършва по методики, утвърдени от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.

Чл. 50а. (Нов – ДВ, бр. 84 от 2017 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Териториалното поделение на Агенцията по заетостта публикува актуална информация на информационното табло и на интернет страницата на Агенцията по заетостта за неусвоените финансови средства по насърчителни мерки, за които може да сключва договори с работодатели.

(2) Работодателите могат да ползват насърчителните мерки по реда на чл. 50, ал. 4, т. 2, 4, 5 и 6.

(3) Заявките, подадени от работодатели, които отговарят на условията по чл. 50, ал. 1, се одобряват по реда на постъпването им до изчерпване на средствата по ал. 1.

Чл. 51. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., изм. и доп., бр. 87 от 2013 г., изм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г., бр. 66 от 2026 г., в сила от 21.07.2026 г.) Работодател, който ползва преференции по чл. 36, ал. 1, чл. 50 и 55д от ЗНЗ, може да сключи договор по реда на Кодекса на труда последователно с повече от едно насочено от териториалното поделение на Агенцията по заетостта безработно лице за обявеното работно място в рамките на срока на преференцията, а по чл. 36, ал. 1 и чл. 50 от ЗНЗ – и в срока по чл. 56, ал. 5 от ЗНЗ.

(2) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2012 г., отм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.).

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 26 от 2012 г., изм., бр. 87 от 2013 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Трудовият договор с всяко следващо безработно лице, наето на обявеното работно място, е за срок, равен на оставащия срок по преференцията и на срока по чл. 56, ал. 5 от ЗНЗ.

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Работодател, който не е осигурил заетост на безработни лица на работните места по чл. 36, ал. 1, чл. 46 и 50 от ЗНЗ през периода на субсидиране на съответната насърчителна мярка по ЗНЗ и за допълнителен период, равен на периода на субсидиране, възстановява получените суми за съответната насърчителна мярка със законната лихва.

(2) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2012 г.) Работодател, който не е осигурил заетост на безработни лица на работните места по чл. 55д ЗНЗ през периода на субсидиране, възстановява получените суми за насърчителната мярка със законната лихва.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 26 от 2012 г.) Работодател, който прекрати едностранно трудовото правоотношение преди изтичането на срока по насърчителната мярка и допълнителния период по ал. 1 по причини, които не са свързани с виновно неизпълнение на трудовите задължения, възстановява получените средства със законната лихва.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 42 от 2006 г., предишна ал. 3, изм., бр. 26 от 2012 г., бр. 87 от 2013 г., отм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.).

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 26 от 2012 г., бр. 87 от 2013 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Сумите по ал. 1 и 2 не се възстановяват и при обективна невъзможност на териториалното поделение на Агенцията по заетостта да насочи на освободеното работно място друго подходящо безработно лице в определения срок по насърчителната мярка или в срока по чл. 56, ал. 5 от ЗНЗ.

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 26 от 2012 г., отм., бр. 87 от 2013 г.).

Чл. 52а. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Работодател, който получи средства от други източници за финансиране на същите разходи, посочени в чл. 30а

ЗНЗ, възстановява получените суми за съответната програма, насърчителна мярка или обучение.

Чл. 53. (Отм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.).

Чл. 53а. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) (1) Работодател, който ползва преференцията по чл. 57а ЗНЗ, подава заявка в териториалното поделение на Агенцията по заетостта, към която прилага документи, доказващи, че осигурява ежедневен организиран транспорт на разстояние до 100 км на наети работници и служители, живеещи извън границите на населеното място по местоработата.

(2) Заявката по ал. 1 с приложените документи се разглежда и одобрява от Съвета за сътрудничество.

Глава единадесета

ОБУЧЕНИЕ НА ВЪЗРАСТНИ, ВАЛИДИРАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ И ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.)

Раздел I

Обучение на възрастни

(Загл. изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.)

Чл. 54. (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) (1) Обучението на възрастни и професионалното ориентиране се осъществяват съгласно разпоредбите на глава седма ЗНЗ.

(2) При професионалното ориентиране и при обучението на възрастни се прилагат принципите на:

1. свобода на избора на професия, вида и формата на обучение;
2. свободен и равен достъп до обучение;
3. съобразяване на обучението с потребностите на работодателите от работна сила, състоянието на пазара на труда и с индивидуалните възможности на лицата.

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., отм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.).

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., отм., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.).

Чл. 57. (1) По реда на Закона за обществените поръчки може да се възлага проучване на потребностите на пазара на труда от квалифицирана работна сила.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) С Националния план за действие по заетостта се определят средства за проучване на потребностите на работодателите от квалифицирана работна сила, като резултатите от проучването се използват за планиране на обучението на възрастни, организирано от Агенцията по заетостта.

Чл. 58. (1) (Отм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.).

(2) Обучението на лица, предвидено в програми по глава шеста, раздел II ЗНЗ, се извършва при условията и по реда на правилника, както и по реда на съответната програма.

Чл. 58а. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., изм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., отм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.).

Раздел II

Обучение на възрастни, валидиране на професионални знания, умения и компетентности и професионално ориентиране, организирано от Агенцията по заетостта (Загл. изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.)

Чл. 59. (1) (Отм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) Обучението на възрастни се осъществява за придобиване на знания и умения, необходими за заемане на заявени свободни работни места, за задоволяване на бъдещи потребности на пазара на труда от квалифицирана работна сила и за запазване заетостта на заети лица.

(3) (Нова – ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) При планиране на обучението на възрастни, организирано от Агенцията по заетостта за задоволяване на бъдещи потребности на пазара на труда от квалифицирана работна сила, се използва информацията, предоставена от комисиите по заетостта към областните съвети за развитие по реда на чл. 7а.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2004 г., бр. 95 от 2005 г., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., предишна ал. 3, доп., бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.) Поделенията на Агенцията по заетостта сключват договори с обучаващите институции, с Министерството на правосъдието чрез Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" и/или нейните териториални подразделения, с работодателите и с безработните лица.

(5) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., предишна ал. 4, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.)

Териториалното подразделение на Агенцията по заетостта осъществява индивидуално и/или групово мотивиране на безработни лица за активно поведение на пазара на труда.

Чл. 60. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2004 г., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., отм., бр. 26 от 2012 г.).

Чл. 61. (Отм. - ДВ, бр. 82 от 2004 г.).

Чл. 62. (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2004 г., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Поделенията на Агенцията по заетостта могат да организират обучение на безработни лица без предварително осигурено работно място само по професии от списъка на професиите, по които се провежда професионално обучение на безработни лица без осигурено работно място, утвърден със заповед на министъра на труда и социалната политика.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2004 г., отм., бр. 95 от 2005 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) Агенцията по заетостта финансира обучение на лица, изтърпяващи наказание "лишаване от свобода", без предварително осигурено работно място по искане на Министерството на правосъдието чрез Главна дирекция "Изпълнение на наказанията".

Чл. 63. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2004 г., бр. 95 от 2005 г., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Работодателят има право

да посочи обучаваща институция, отговаряща на изискванията на ЗНЗ, или да поиска от поделенията на Агенцията по заетостта да организира обучение за придобиване на професионална квалификация или ключови компетентности на безработни и заети лица съгласно чл. 63, ал. 1, т. 1 и 3 ЗНЗ с цел осигуряване и запазване на заетостта при следните условия:

1. (доп. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) да няма изискуеми публични задължения, с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения;
2. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2013 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) да отговарят на условията на глава девета "а";
3. да е регистриран по действащото законодателство;
4. (нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) да няма задължения за неизпълнение на сключени договори по програми, мерки и обучения, както и по проекти по програми "Развитие на човешките ресурси";
5. (нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) да не е получавал средства от други източници за финансиране на същите разходи, посочени в чл. 30а ЗНЗ;
6. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) да осигури или да запази заетостта на всички успешно завършили лица за срок не по-кратък от 6 месеца след приключване на обучението; при обучение за придобиване на професионална квалификация работодателят следва да осигури или да запази заетостта за конкретното работно място, за което лицето е било включено в обучение.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Работодателят може да докаже с писмена декларация обстоятелствата по ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5, като за верността им носи наказателна отговорност.
- (3) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Работодателят подава в териториалното поделение на Агенцията по заетостта заявка за обучение по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта, и декларации и документи за обстоятелствата по ал. 1.
- (4) (Изм. – ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) В срок до 10 работни дни след подаването на заявката по ал. 3 териториалното поделение на Агенцията по заетостта извършва оценка за допустимостта на работодателя за отпускане на средства под формата на минимална помощ по методиката по чл. 28в, ал. 11.
- (5) (Изм. – ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) В срока по ал. 4 списъкът на одобрените работодатели се обявява на информационното табло на териториалното поделение на Агенцията по заетостта.
- (6) Отношенията между работодателя и поделенията на Агенцията по заетостта се уреждат с договор.
- (7) (Изм. – ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Директорът на териториалното поделение на Агенцията по заетостта информира писмено Съвета за сътрудничество за сключените договори с работодатели.
- (8) Агенцията по заетостта финансира обучението до утвърдения максимален размер на средствата за обучение на едно лице, определен в Националния план за действие по заетостта за съответната година.
- (9) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Финансирането на обучението на лица в предприятията по чл. 63, ал. 1, т. 3 ЗНЗ се извършва при равно участие на Агенцията по заетостта и работодателя. Не се финансира обучението на лица в предприятията на пълна бюджетна издръжка.

Чл. 64. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2004 г., бр. 95 от 2005 г., отм., бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.).

Чл. 65. (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.).

Чл. 66. (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.).

Чл. 67. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) Работодателят има право да извърши подбор на безработни лица, които да бъдат включени в обучение за придобиване на професионална квалификация или ключови компетентности, необходими за заемане на заявени от него конкретни работни места.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) В случаите, когато работодателят не упражни правото си по ал. 1, подборът се извършва от териториалното поделение на Агенцията по заетостта.

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) През периода на провеждане на обучението Агенцията по заетостта и нейните териториални поделения упражняват контрол за изпълнението на поетите договорни задължения.

Чл. 69. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., бр. 84 от 2017 г.) За участие в обучение на възрастни съгласно чл. 66, ал. 3 ЗНЗ поделенията на Агенцията по заетостта изплащат средства за стипендия, транспортни и квартирни разходи въз основа на издаден от обучаващата институция документ, удостоверяващ дните на присъствие на занятия.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Стипендията се изплаща от поделението на Агенцията по заетостта ежемесечно въз основа на документ, удостоверяващ дните на присъствие на занятия, издаден от обучаващата институция.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., изм., бр. 84 от 2017 г.) Поделенията на Агенцията по заетостта осигуряват средствата за квартирни или транспортни разходи на обучаваните безработни лица, ако обучението се провежда в друго населено място, различно от местоживеенето на лицата.

(5) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) Когато ежедневните транспортни разходи на обучавания са по-малки от ежедневните квартирни разходи, поделенията на Агенцията по заетостта съобразно графика на обучението могат да заплащат само ежедневни транспортни разходи.

(6) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., изм., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Ежедневни транспортни разходи на обучавания, направени за пътуване на разстояние до 50 км (вкл.), се изплащат от териториалното поделение на Агенцията по заетостта в размер, определен в Националния план за действие по заетостта за съответната година. Ежедневни транспортни разходи на обучавания, направени за пътуване на разстояние над 50 км, се изплащат от териториалното поделение на Агенцията по заетостта въз основа на документи, доказващи направените разходи за обществен транспорт.

(7) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Средствата за квартирни разходи на обучаваните безработни лица се изплащат от поделението на Агенцията по заетостта за целия период, през който лицата са настанени в общежитие.

(8) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г., предишна ал. 6, изм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Агенцията по заетостта сключва договор за групов риск застраховка на обучаваните лица за времето на обучението.

Чл. 70. (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.).

Чл. 71. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) (1) Професионалното ориентиране се осъществява с цел подпомагане на лицата в съответствие с техния личностен профил и индивидуални характеристики при избора им на професия, подходящо обучение и кариерно развитие.

(2) Професионалното ориентиране се провежда в индивидуални и групови форми.

- (3) Професионалното ориентиране се извършва в поделенията на Агенцията по заетостта и/или в информационно-консултантските звена към тях, както и в лицензирани институции по реда на Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).
- (4) Професионално ориентиране може да се извършва по професии от всички области на икономическата и социалната сфера.
- (5) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Поделенията на Агенцията по заетостта извършват професионално ориентиране на заетите и учащите се, които желаят да работят през свободното си от учене време.
- (6) Поделенията на Агенцията по заетостта организират професионално ориентиране на безработни лица или сключват договор за провеждане на професионално ориентиране от лицензирана институция по реда на ЗПОО.
- (7) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2013 г.) Поделенията на Агенцията по заетостта провеждат избор на лицензирана институция за осъществяване на професионално ориентиране по реда на Закона за обществените поръчки.
- (8) Професионалното ориентиране в лицензирани институции по реда на ЗПОО на безработните лица, насочени от поделенията на Агенцията по заетостта, се финансира от средствата за активна политика в размер, определен в Националния план за действие по заетостта за съответната година.
- (9) Средствата по ал. 8 се предоставят еднократно за период от две години за едно и също безработно лице.
- (10) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Агенцията по заетостта и нейните териториални поделения упражняват контрол за изпълнението на задълженията по сключените договори за професионално ориентиране.

Чл. 72. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) Професионалното ориентиране в рамките на груповите мероприятия може да включва и представяне дейността на работодателите и обучаващите институции, свързана с конкретни професии.

Чл. 73. Поделението на Агенцията по заетостта информира, консултира и организира чрез насочване безработни лица за включване в обучение в центровете за професионално обучение към Министерството на труда и социалната политика.

Чл. 74. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Поделението на Агенцията по заетостта оказва съдействие посредством информиране, консултиране и насочване за включване в обучение на лицата по чл. 48 и 49 ЗНЗ.

Чл. 75. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2008 г., в сила от 4.07.2008 г.) (1) Професионалното ориентиране се извършва с помощта на специализирани информационни материали и технически средства.

(2) Агенцията по заетостта може да организира разработването на специализирани информационни материали за професионално ориентиране.

Чл. 76. (Нов – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Поделенията на Агенцията по заетостта информират, консултират и насочват безработни лица към процедури за валидиране на професионални знания, умения и компетентности с цел улесняване на достъпа на лицата до обучение за придобиване на квалификация по професия и до пазара на труда.

Чл. 77. (Нов – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) Агенцията по заетостта публикува на интернет страницата си списък на институциите по чл. 9, ал. 1, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, които имат право да извършват валидиране на професионални знания, умения и компетентности по професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 78. (Нов – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Безработните лица, които желаят да се включат в процедура за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, подават в териториалното поделение на Агенцията по заетостта, в която са регистрирани, заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Териториалното поделение на Агенцията по заетостта насочва безработното лице за включване в процедура за валидиране в избрана от него институция от списъка по чл. 77, с която лицето е сключило договор за валидиране на професионални знания, умения и компетентности.

Чл. 79. (Нов – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) За участие в процедура за валидиране териториалното поделение на Агенцията по заетостта изплаща на безработните лица средства за стипендия, транспортни и квартирни разходи въз основа на документ, удостоверяващ дните на присъствие, издаден от институцията, осъществяваща валидиране на професионални знания, умения и компетентности.

(2) Средства за транспортни и квартирни разходи се изплащат, когато процедурата за валидиране на професионални знания, умения и компетентности се провежда в населено място, различно от местоживеенето на безработните лица.

(3) Когато ежедневните транспортни разходи на безработните лица, включени в процедура за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, са по-малки от ежедневните квартирни разходи, се изплащат само ежедневни транспортни разходи.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Транспортните разходи на безработните лица, включени в процедура за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, направени за пътуване на разстояние до 50 км (вкл.), се изплащат от териториалното поделение на Агенцията по заетостта в размер, определен в Националния план за действие по заетостта за съответната година. Транспортните разходи, направени за пътуване на разстояние над 50 км, се изплащат от териториалното поделение на Агенцията по заетостта въз основа на документи, доказващи направените разходи за обществен транспорт.

(5) Средствата за квартирни разходи на безработните лица, включени в процедура за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, се изплащат за целия период на провеждане на процедурата, през който лицата са настанени в общежитие.

Чл. 80. (Нов – ДВ, бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г.) (1) На институцията, осъществяваща процедурата за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, се изплащат средства до максималния размер, определен в Националния план за действие по заетостта за съответната година, за всяко безработно лице, насочено по реда на чл. 78, ал. 2.

(2) Средствата по ал. 1 се изплащат въз основа на документ, удостоверяващ действителните разходи за установяване, документиране, оценяване и признаване на опита на лицето, както и за провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация, изготвен от институцията, осъществяваща процедурата за валидиране на професионални знания, умения и компетентности.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на правилника:

1. "Допълнителен период, равен на периода на субсидиране" е период, равен на срока на насърчителната мярка по ЗНЗ, който започва от датата на изтичането на срока на насърчителната мярка.

2. (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.).

3. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) "Група" е група от предприятия по смисъла на Приложение I на Регламент (ЕС) № 651/2014 г.
4. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) "Интензитет на помощта" е брутният размер на безвъзмездна помощ, изразен като процент от допустимите разходи, преди приспадането на данъци или такси.
5. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) "Предприятие" е всеки субект, упражняващ икономическа дейност, независимо от правния му статут и начина, по който се финансира, както и без оглед местоположението на седалището и мястото на установяване.
6. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) "Едно и също предприятие" са всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:
- а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
 - б) дадено предприятие има право да назначава или да отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;
 - в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;
 - г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие.
- Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в букви "а" – "г", посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.
7. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) "Преработка на селскостопански продукти" е всяка операция, извършена спрямо селскостопански продукт, от която се получава също селскостопански продукт, с изключение на дейностите, осъществявани на място в земеделското стопанство, необходими за приготвянето на животински или растителен продукт за първата му продажба.
8. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) "Селскостопански продукти" са продукти, изброени в Приложение I към Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС), с изключение на продуктите на рибарството и аквакултурите, включени в приложното поле на Регламент (ЕО) № 1379/2013.
9. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) "Средносписъчна численост на персонала" е създадената и поддържана заетост за съответната финансова година, определена съгласно методиката за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала на Националния статистически институт и отразена в годишния отчет за дейността по реда на Закона за статистиката, Закона за корпоративното подоходно облагане и Закона за данъците върху доходите на физическите лица.
10. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) "Търговия със селскостопански продукти" е притежаване или излагане с цел продажба, предлагане за продажба, доставяне или изобщо пускане на пазара по какъвто и да е друг начин, с изключение на първата продажба от първичния производител на прекупвач или преработвател, както и всяка дейност по подготвяне на продукта за такава първа продажба; продажбата от първичен производител на крайни потребители се счита за търговия, ако се осъществява в самостоятелни помещения, предвидени за тази цел.
11. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) "Допустими разходи" по чл. 28ж, ал. 2 и 4 са разходите за: трудови възнаграждения; допълнителни възнаграждения по минимални размери, установени в Кодекса на труда и в нормативните актове по прилагането му; дължимите вноски за сметка на работодателя за фонд "Пенсии", фонд "Трудова злополука и професионална болест", фонд "Общо заболяване и майчинство" върху полученото, включително начисленото и неизплатено, брутно трудово възнаграждение или

неначисленото брутно трудово възнаграждение, включително възнаграждението по т. 3 и 6, съгласно чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване, както и за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и Националната здравноосигурителна каса; дължимите вноски за сметка на работодателя за фонд "Безработица" върху полученото, включително начисленото и неизплатено, брутно трудово възнаграждение или неначисленото брутно трудово възнаграждение, включително възнаграждението по т. 3 и 6, съгласно чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване.

12. (Нова – ДВ, бр. 84 от 2017 г., изм., бр. 6 от 2023 г., в сила от 20.01.2023 г., бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) "Споразумение за интеграция в заетост" е част от плана за действие, която включва предложения на териториалното поделение на Агенцията по заетостта към продължително безработно лице за ползване на конкретни посреднически услуги и за насочване към услуги, предоставяни от други институции, с цел преодоляване на индивидуални пречки за интеграция на пазара на труда и който определя отговорности на продължително безработното лице, свързани с процеса на търсене и наемане на работа.

13. (Нова – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) "Първично производство на селскостопански продукти" е производство на продукти на почвата и на животновъдството, изброени в приложение I към ДФЕС, без да се извършват никакви по-нататъшни операции, с които се променя естеството на тези продукти.

14. (Нова – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) "Първично производство на продукти от риболов и аквакултури" са всички операции, свързани с риболова, развъждането или отглеждането на водни организми, както и дейностите в стопанството, или операции на борда, които са необходими за подготовката на животно или растение за първата продажба, включително нарязване, филетиране или замразяване, както и първата продажба на прекупвачи или преработвачи.

15. (Нова – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) "Продукти от риболов и аквакултури" са продуктите, определени в член 5, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 1379/2013.

16. (Нова – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) "Преработка и предлагане на пазара на продукти от риболов и аквакултури" са всички операции, включително манипулация, обработка и преобразуване, извършвани след момента на разтоварване на брега или събиране в случай на аквакултури, които водят до получаването на преработен продукт, както и до разпространението му.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Безработните и работодателите, сключили договори преди влизането в сила на правилника и ползващи преференции при условията на ЗНЗ, продължават да ги ползват при условията на договора.

§ 3. (Изм. – ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.) Безработни и работодатели, които до влизането в сила на правилника са подали заявление за ползване на преференции по реда на ЗНЗ, могат да ги ползват след представяне на посочените в правилника документи и при спазване на процедурите по реда на правилника.

§ 4. Правилникът се приема на основание § 8, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на ЗНЗ.

§ 5. Изпълнението на правилника се възлага на министъра на труда и социалната политика.

към Постановление № 249 на Министерския съвет от 17 септември 2004 г.
за приемане на Наредба за възлагане на малки обществени поръчки
(ДВ, бр. 84 от 2004 г., в сила от 1.10.2004 г.)

.....

§ 2. В Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта, приет с
Постановление № 131 на Министерския съвет от 2003 г. (ДВ, бр. 58 от 2003 г.), в чл. 61, ал. 1
думите "чл. 3, ал. 2 от Наредбата за възлагане на обществени поръчки под праговете,
определени в чл. 7, ал. 1 от Закона за обществените поръчки, приета с Постановление № 59
на Министерския съвет от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 36 от 2000 г.; изм., бр. 16 от 2001 г.; Решение
№ 1537 на Върховния административен съд от 2001 г. - бр. 25 от 2001 г.)" се заменят с "чл. 2,
ал. 1 от Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки, приета с Постановление №
249 на Министерския съвет от 2004 г. (ДВ, бр. 84 от 2004 г.)".

.....

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 247
на Министерския съвет от 22 ноември 2005 г. за изменение и допълнение
на Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта
(ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 1.01.2006 г.)

.....

§ 22. Наименованието на глава втора, раздел II "Обучение за придобиване на
професионална квалификация" се поставя след чл. 58.

.....

Допълнителна разпоредба

§ 31. Навсякъде в правилника думите "обучаващата организация" и "обучаваща
организация" да се заменят съответно с "обучаващата институция" и "обучаваща
институция".

.....

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 110
на Министерския съвет от 12 май 2006 г. за изменение и допълнение
на Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта
(ДВ, бр. 42 от 2006 г., в сила от 23.05.2006 г.)

.....

Допълнителна разпоредба

§ 16. (В сила от 12.07.2006 г.) Навсякъде в правилника думите "Закона за
административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".
Заклучителна разпоредба

§ 17. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен
вестник" с изключение на § 16, който влиза в сила от 12 юли 2006 г.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Постановление № 291 на Министерския съвет от 9 декември 2010 г. за изменение
и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта
(ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.)

§ 32. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен
вестник" с изключение на разпоредбата на § 22, т. 1, буква "б", която влиза в сила от 4 август
2013 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 196 на Министерския съвет от 3 август 2016 г. за изменение

и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта (ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.)

§ 44. При определяне на размера на средствата за финансиране на регионални програми за заетост и обучение за всяка област през 2016 г. се използват данни за средномесечното равнище на безработица и средномесечния брой на регистрираните безработни в областта за 2015 г.

§ 45. Разпоредбите по глава девета "а" се прилагат за срока на действие на Регламент (ЕС) № 1407/2013 и за сроковете на действие на регламентите, които го изменят, допълват или заменят.

§ 46. Разпоредбите по глава девета "б" се прилагат за срока на действие на Регламент (ЕС) № 651/2014 и за сроковете на действие на регламентите, които го изменят, допълват или заменят.

§ 47. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 19, който влиза в сила от датата на получаване на окончателен номер на схемите за държавна помощ в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 354 на Министерския съвет от 31 декември 2018 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта (ДВ, бр. 3 от 2019 г., в сила от 8.01.2019 г.)

§ 11. Споразумения за интеграция в заетост се сключват с всички продължително безработни лица с регистрация в дирекция "Бюро по труда" над 18 месеца до края на 2019 г.

.....

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 61

на Министерския съвет от 21 март 2024 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта (ДВ, бр. 26 от 2024 г., в сила от 26.03.2024 г.)

.....

§ 20. Навсякъде в правилника думите "Регламент (ЕС) № 1407/2013" се заменят с "Регламент (ЕС) № 2023/2831".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 85 на Министерския съвет от 16 юли 2026 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ДВ, бр. 66 от 2026 г., в сила от 21.07.2026 г.)

.....

§ 28. Неприклучилите към датата на влизане в сила на това постановление процедури се уреждат по действащия към момента на подаване на заявлението ред.

.....